

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ (ΕΣΠ)

Ε Κ Θ Ε Σ Η Π Ε Π Ρ Α Γ Μ Ε Ν Ω Ν
01/01/2008 – 31/12/2008

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	Σελ.	2
II. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	Σελ.	4
III. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.	Σελ.	11
IV. ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ.	Σελ.	16
V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΟΛΑΟΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.	Σελ.	17
VI. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	Σελ.	19
VII. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠ ΜΕ ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ	Σελ.	21
VIII. ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	Σελ.	23
IX. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	Σελ.	24

**ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ (ΕΣΠ)
ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ 2008**

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A) Γενικά

1. Στην διάρκεια του 2008 το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΠ παρέμεινε με την ίδια σύνθεση, καθώς αυτή δεν ήταν χρονιά αρχαιρεσιών. Τον Δεκέμβριο 2008 η κ. Κυριακή Δήμα υπέβαλε την παραίτησή της η οποία έγινε δεκτή από το Διοικητικό Συμβούλιο. Την θέση της κατέλαβε ο α' επιλαχών στις αρχαιρεσίες του 2007, κ. Ηλίας Κακούρης.

2. Για το 2008 καταγράφονται 13 συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Ουσιαστικά όμως το ΔΣ συνεδρίασε 15 φορές, καθώς δύο συνεδριάσεις διήρκεσαν τόσο, ώστε να χρειασθεί και δεύτερη μέρα για να ολοκληρωθούν. Στις συνεδριάσεις συμμετείχε, χωρίς δικαίωμα ψήφου, και ο από τον Ιανουάριο 2008 νέος Εκτελεστικός Διευθυντής του ΕΣΠ κ. Λάζαρος Πετρομελίδης.

3. Το ΕΣΠ αντιμετώπισε και πάλι μεγάλα οικονομικά προβλήματα. Παρ' όλο που ο αριθμός των μελών του προσωπικού κρατήθηκε στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο, οι πληρωμές των μισθών πολλές φορές καθυστέρησαν, λόγω αργοπορίας στην αποπληρωμή προς το ΕΣΠ προγραμμάτων που είχαν εκτελεσθεί.

4. Η καινούργια βάση δεδομένων του ΕΣΠ απλοποίησε σε σημαντικό βαθμό τις διαδικασίες εξαγωγής στοιχείων και στατιστικών δεδομένων και συντέινε στην βελτίωση της ποιότητάς τους. Αντιμετωπίστηκαν διάφορα τεχνικά ζητήματα που προέκυπταν από την πιλοτική κατ' ουσίαν λειτουργία της, ενώ εντοπίστηκαν παράμετροι και πεδία με τα οποία η βάση έπρεπε να εμπλουτιστεί. Οι ανάγκες αυτές αντιμετωπίστηκαν και αντιμετωπίζονται με την υποστήριξη εξειδικευμένου μέλους του ΔΣ και της εταιρείας AGILIS. Ήδη έχουν εισαχθεί περίπου 7.500 φάκελοι και γίνεται καθοδήγηση των χρηστών, προκειμένου να προσαρμοστούν και να λάβουν γνώση των δυνατοτήτων αλλά και των απαιτήσεων της βάσης δεδομένων.

Επίσης ξεκίνησαν οι διαδικασίες για τη δημιουργία νέας δυναμικής ιστοσελίδας για το ΕΣΠ. Αυτό έγινε εφικτό μέσω της υλοποίησης ειδικού προγράμματος του Υπουργείου Ανάπτυξης (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Κοινωνία της Πληροφορίας) και υπό την καθοδήγηση μελών του ΔΣ.

5. Κυριότερο πλεονέκτημα του ΕΣΠ αποτελεί η ποιότητα και το εύρος της δουλειάς του. Οι στατιστικές μας δείχνουν ότι τα αιτήματα στα οποία ανταποκρίθηκε το ΕΣΠ το 2008 αγγίζουν τα 23.000. Γίνεται κάθε προσπάθεια να εξυπηρετηθούν όσοι έχουν πραγματικά το «προφίλ» του πρόσφυγα, πράγμα που σημαίνει μεγάλο όγκο εργασίας καθημερινά. Το πλεονέκτημα αυτό του ΕΣΠ θα πρέπει να κεφαλαιοποιηθεί.

6. Πρωτοβουλίες για την κατά το δυνατόν αντιμετώπιση της ανάγκης προβολής του ΕΣΠ στο ευρύτερο κοινό, ώστε να είναι πιο εύκολη η προσέλκυση δωρεών και χορηγιών, έχουν ήδη δρομολογηθεί.

B) Οι πρόσφυγες στην Ελλάδα.

7. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, η σημαντικότερη ίσως εξέλιξη ήταν η υπογραφή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο. Το Σύμφωνο 1) ενθαρρύνει τη νόμιμη μετανάστευση και καταπολεμά την παράνομη, δίνοντας έμφαση στην επιστροφή στη χώρα καταγωγής ή διέλευσης 2) εντατικοποιεί τους ελέγχους στα εξωτερικά σύνορα, 3) κινείται προς την καθιέρωση ενιαίων διαδικασιών ασύλου και 4) εντείνει τη συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης.

8. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία του UNHCR κατεγράφησαν από 1.1.2008 έως 31.10.2008, 16.676 υπήκοοι τρίτων χωρών, είτε μετανάστες είτε αιτούντες άσυλο, παρόλο που και για το 2008 οι πολιτικές εισόδου της Ελλάδας εξακολούθησαν να είναι αποτρεπτικές. Τα νούμερα του 2008 είναι υπερτριπλάσια του 2006 και έτσι οι υποδομές της χώρας σχετικά με το σκέλος της υποδοχής χαρακτηρίζεται από ελλιπές έως ανύπαρκτο, με κύρια έλλειψη αυτή των

χώρων στέγασης. Η ποιότητα των συνεντεύξεων όσων ζητούν άσυλο από τα αρμόδια αστυνομικά όργανα που αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της διαδικασίας ασύλου, είναι εξαιρετικά χαμηλή, κυρίως λόγω έλλειψης διερμηνέων, γεγονός που δυσκολεύει ακόμα περισσότερο την πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου. Η χαμηλή αναγνωρισιμότητα της προσφυγικής ιδιότητας, η μεγάλη αναμονή των αιτούντων άσυλο μέχρι την περάτωση της διαδικασίας ασύλου καθώς και οι πλημμύρες τόσο στη διαδικασία ασύλου όσο και στις συνθήκες υποδοχής οδηγούν έναν μεγάλο αριθμό προσφύγων να μην θέλουν να ζητήσουν άσυλο στην Ελλάδα. Στην προσπάθειά τους να διαφύγουν στην Δυτική Ευρώπη συνωστίζονται σε άθλιες συνθήκες στο λιμάνι της Πάτρας. Σύμφωνα όμως με τον Ευρωπαϊκό κανονισμό Δουβλίνου II, οι περισσότεροι από αυτούς επιστρέφουν αναγκαστικά στην πρώτη χώρα εισόδου της Ε.Ε., δηλαδή πίσω στην Ελλάδα.

9. Τραγική εκδήλωση αυτών των ελλείψεων και της αντιμετώπισής τους, πολλές φορές με τη χρήση βίας από πλευράς Αστυνομίας, αποτέλεσε ο θάνατος έξω από το Τμήμα Αλλοδαπών Αττικής δύο ατόμων, κατά την προσπάθειά τους να αποκτήσουν πρόσβαση στη διαδικασία ασύλου. Υπήρξε επίσης ένας ακόμη βαρύτατος τραυματισμός αλλοδαπού ο οποίος τελικά εξέπνευσε στις 24 Μαρτίου 2009.

10. Ως επακόλουθο των παραπάνω, οι καταγγελίες για ελλείψεις στα συστήματα υποδοχής και αρνητικές συμπεριφορές προς όσους ζητούν άσυλο στην Ελλάδα είναι καθημερινό φαινόμενο. Η χώρα έγινε αποδέκτης καταγγελιών από οργανώσεις του εξωτερικού («ProAsyl», «Human Rights Watch»), ενώ βρέθηκε στο στόχαστρο ευρωπαϊκών χωρών (Νορβηγία, Γερμανία), που εν όψει της διαδικασίας του Δουβλίνου II αμφιταλαντεύθηκαν και αμφιταλαντεύονται σχετικά με τον χαρακτήρα της Ελλάδος ως «ασφαλούς χώρας».

11. Παρ' όλα αυτά άνω των 3.000 αλλοδαπών συνωστίζονται στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής στην οδό Πέτρου Ράλλη κάθε Σάββατο, τη μόνη μέρα που επιτρέπεται η υποβολή αιτήματος ασύλου, ενώ μόνο 300 κατορθώνουν κάθε φορά να υποβάλουν τέτοιο αίτημα.

12. Σε νομικό επίπεδο, δύο νέα Προεδρικά Διατάγματα του καλοκαιριού (Π.Δ 90 και Π.Δ 96) έφεραν ορισμένες αλλαγές κυρίως στην διαδικασία που ακολουθείται. Ενσωματώνοντας τις ευρωπαϊκές οδηγίες για τις ελάχιστες απαιτήσεις για το καθεστώς του πρόσφυγα & τις διαδικασίες, ορίζουν πως η κρίση των δευτεροβάθμιων επιτροπών είναι πλέον αποφασιστικού χαρακτήρα. Οι πολλές πάντως ασάφειες και τα ερμηνευτικά προβλήματα οδήγησαν τη Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ να εκφράσει επιφυλάξεις για τον τρόπο που θα εφαρμοστεί αυτή η διαδικασία.

13. Το καλοκαίρι του 2008 ενεργοποιήθηκε από τον ΟΑΕΔ ρύθμιση που υπήρχε στο νομοθετικό πλαίσιο εδώ και μια δεκαετία, βάσει της οποίας ένας αλλοδαπός τρίτης χώρας δεν μπορεί να πάρει άδεια εργασίας, εφόσον για την ίδια θέση ενδιαφέρονται Έλληνες, ομογενείς, κοινοτικοί υπήκοοι/ ή αναγνωρισμένοι πρόσφυγες. Η ρύθμιση εφαρμόστηκε από ορισμένες Νομαρχίες (Κόρινθος, Ρόδος, Θεσσαλονίκη), ενώ σε άλλες περιπτώσεις (Πειραιάς) ζητήθηκε η γνώμη της Ν.Υ του ΕΣΠ. Αν και η ρύθμιση δεν έχει αποσυρθεί, η εφαρμογή της περιορίζεται πλέον μόνο στη Νομαρχία Θεσσαλονίκης.

14. Τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών για το 2008 δείχνουν πως υποβλήθηκαν 19.884 αιτήματα ασύλου από άτομα που εισήλθαν στη χώρα το 2008 είτε νωρίτερα. Οι κύριες χώρες προέλευσης αιτημάτων ήταν το Πακιστάν (6.914 αιτήματα με ποσοστό 34,77% του συνόλου), το Αφγανιστάν (2.287 – 11,50%) και η Γεωργία (2.241 – 11,27%), με επόμενες χώρες το Μπανγκλαντές (1.778 – 8,94%), και το Ιράκ (1.760 – 8,85%)

15. Την ίδια χρονική περίοδο χορηγήθηκαν 358 θετικές απαντήσεις σε αιτήματα ασύλου (1,80%), η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων (339) σε Ιρακινούς με πολλά χρόνια παραμονής στην Ελλάδα. Υπήρξαν επίσης 55 περιπτώσεις υπό ανοχή παραμονής (ανθρωπιστικό καθεστώς – κυρίως Ιρακινοί και Αφγανοί), ενώ 22.188 αιτήματα που είχαν υποβληθεί τα τελευταία χρόνια, απορρίφθηκαν.

II. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΒΟΗΘΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΔΙΑΒΗΜΑΤΑ

Κατά το διάστημα Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου ενεγράφησαν στο Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες **11.052** αιτούντες άσυλο (**10.627** περιπτώσεις), στους οποίους παρασχέθηκε αρχικός προσανατολισμός και καθοδήγηση σχετικά με τη διαδικασία ασύλου, την κατάσταση στην Ελλάδα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους.

Παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική και στήριξη σε **18.240 άτομα (17.637 περιπτώσεις)** σχετικά με την διαδικασία ασύλου την χορήγηση και ανανέωση εγγράφων την διαδικασία μετεγκατάστασης κλπ. Παρασχέθηκε επίσης νομική και ψυχοκοινωνική αρωγή στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά σε γραφεία που διέθεσε η Νομαρχία Πειραιώς στο πλαίσιο προγράμματος με τη Νομαρχία.

Πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενώπιον των **ελληνικών αρχών για 3.417 άτομα (3.028 περιπτώσεις)** σχετικά με ζητήματα πρόσβασης στη διαδικασία ασύλου. Οι ως άνω περιπτώσεις αφορούσαν, περιπτώσεις συνδρομής για άμεση υποβολή αιτήματος ασύλου και χορήγηση σχετικών εγγράφων από την Υποδιεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής (**1.176 άτομα / 794 περιπτώσεις**, η πλειοψηφία των οποίων αφορούσε ασυνόδευτους ανήλικους, οικογένειες και άλλες ευάλωτες περιπτώσεις), και νεοαφιχθέντες σε σημεία εισόδου (**2095 άτομα** στο πλαίσιο αποστολών) . Επίσης έγιναν παρεμβάσεις με τηλεφωνική επικοινωνία και αποστολή φαξ στο τμήμα συνοριακής φύλαξης Κυπρίνου (στο Φυλάκιο Έβρου) για 3 ασυνόδευτα ανήλικα (υπηκόους Ερυθραίας) και στο συνοριακό τμήμα Φερών και την Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρούπολης σχετικά με 4 Αφганές γυναίκες (εκ των οποίων οι δύο είχαν από ένα παιδί η καθεμιά).

Στο πλαίσιο των τακτικών επισκέψεων μελών της Νομικής Υπηρεσίας στα κρατητήρια της ΓΑΔΑ παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική σε **69 συνολικά κρατούμενους** εκ των οποίων οι 27 εξέφρασαν επιθυμία να ζητήσουν άσυλο οπότε και πραγματοποιήθηκε σχετική παρέμβαση.

10.614 άτομα (10.409 περιπτώσεις) δέχθηκαν νομική συνδρομή για την παρακολούθηση της πορείας των αιτημάτων ασύλου τους την χορήγηση και ανανέωση εγγράφων, την επίσπευση της διαδικασίας κλπ.

Για **8.027 άτομα (7.859 περιπτώσεις)** εξ αυτών κρίθηκαν απαραίτητες και πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις ενώπιον των αρμοδίων υπηρεσιών με τηλεφωνήματα, φαξ, e-mail, επισκέψεις στις αρμόδιες υπηρεσίες και ειδικότερα επισκέψεις σε εβδομαδιαία βάση στην Υποδιεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής και στο Υπουργείο Εσωτερικών, προς επίσπευση εξέτασης των αιτημάτων ασύλου καθώς και περαιτέρω διεκπεραίωση ζητημάτων ενώπιον του Υπουργείου Εσωτερικών.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι **6.814 άτομα** δέχθηκαν συνδρομή για την υποβολή προσφυγής τους ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών / Γενικού Γραμματέα Υπουργείου Εσωτερικών / Επιτροπής Προσφυγών για την εξέταση του αιτήματος ασύλου τους σε δεύτερο βαθμό, εκ των οποίων οι 12 κρατούμενοι της Α.Δ. Ηλείας. Σημειώνεται ότι εκ των προσφυγών αυτών οι 198 ήταν εκπρόθεσμες (κατόπιν επίδοσης της απόφασης απόρριψης του αιτήματος ασύλου σε πρώτο βαθμό μαζί με τη χορήγηση Ειδικού Δελτίου Αιτήσαντος Άσυλο). Οι δύο περιπτώσεις αφορούσαν ασυνόδευτους ανήλικους για τους οποίους έγιναν παραστάσεις ενώπιον του εισαγγελέα ανηλίκων Αθηνών και Πειραιώς αντίστοιχα για την υπογραφή των προσφυγών.

Προετοιμάστηκαν αντιρρήσεις κατά της διακοπής της διαδικασίας ασύλου κατόπιν εφαρμογής του Κανονισμού του Δουβλίνου ή αυθαίρετης εφαρμογής του άρθρου 2 παρ.8 Π.Δ. 61/99 για **6 άτομα (6 περιπτώσεις)**.

52 άτομα (41 περιπτώσεις) δέχθηκαν συνδρομή για την υποβολή αιτήσεως ή/και για την ανανέωση χορήγησης ανθρωπιστικού καθεστώτος.

Πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις για τη χορήγηση ή την ανανέωση εγγράφων αιτούντων άσυλο από της υπηρεσίες της ΥΑΑ για **645 άτομα / 553 περιπτώσεις**.

4 άτομα/ περιπτώσεις δέχτηκαν συνδρομή για την υποβολή αιτήσεως για την εξ υπαρχής εξέταση του αιτήματος ασύλου τους.

1 άτομο/ περίπτωση δέχτηκε συνδρομή για την υποβολή αιτήσεως ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Εσωτερικών για την επανεξέταση του αιτήματός του, επειδή δεν παρέστη όταν είχε κληθεί, λόγω νοσηλείας για λευχαιμία.

Για 4 άτομα / περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε σύνταξη και υποβολή αναφοράς στο Συνήγορο του Πολίτη και για 1 περίπτωση έγινε αίτηση στο Υπουργείο Εσωτερικών για αποζημίωση λόγω καθυστέρησης στην διεκπεραίωση υποθέσεως.

Για 6 άτομα / 3 περιπτώσεις έγινε έγγραφη παρέμβαση / αίτημα προς τη μονάδα Δουβλίνου του Τμήματος Ασύλου της Δ/νσης Αλλοδαπών της ΕΛ.ΑΣ. για να γίνει ανάληψη ευθύνης εξέτασης αιτήματος από άλλο κράτος μέλος, όπου βρίσκονται υπό εξέταση αιτούντες άσυλο συγγενείς των αιτούντων.

Υπεβλήθη αίτηση προς την αρμόδια υπηρεσία του Τμήματος Ασύλου της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής για τη χορήγηση εγγράφων και έγκριση της παραμονής σε μέλη οικογένειας αναγνωρισμένου πρόσφυγα.

Για 19 άτομα/ 17 περιπτώσεις έγινε παρέμβαση για αποτροπή απέλασης (εκ των οποίων 1 στο ΑΤ. Γλυφάδας για συλληφθέντα από το Ιράν του οποίου το αίτημα ασύλου εκκρεμούσε ακόμη, 2 προσφυγές κατά απόφασης απέλασης και αποστολή φαξ για 3 άτομα στο Υπουργείο, ΥΑΑ, Τ.Α. Έβρου).

Για 362 άτομα/ 348 περιπτώσεις έγινε διερεύνηση για την εξέλιξη της διαδικασίας εξέτασης αιτήματός για χορήγηση ασύλου, (μεταξύ των οποίων 1 σε ΣΤΕ για απόφαση Επιτροπής Αναστολών, 4 για απάντηση σε εκπρόθεσμη προσφυγή κατά α' απορριπτικής, 1 για ανανέωση ανθρωπιστικού, 6 για μη ανανέωση δελτίου, 17 για πορεία αιτήματος ασύλου μετά από επιστροφή στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνο II, 1 στο γραφείο Δουβλίνου του ΑΕΑ σχετικά με την απάντηση σε αίτημα ανάληψης ευθύνης από την Ελλάδα, 1 σχετικά με μετεγκατάσταση σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ατόμου που είναι ήδη αναγνωρισμένος ως πρόσφυγας – εστάλησαν 10 φαξ σε Υπουργείο Εσωτερικών, 2 για μη χορήγηση κάρτας, 2 για κρατούμενους στα κρατητήρια της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής, 1 για κρατούμενο στο αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος, 5 για ανήλικα από το Αφγανιστάν τα οποία επεστράφησαν από την Βενετία στην Πάτρα, 4 για αφαίρεση ειδικών δελτίων, 1 Φαξ στην Τουρκία για 1 γυναίκα με 2 ανήλικα τέκνα , 1 σχετικά με αφαίρεση ειδικών δελτίων, 1 για μη χορήγηση ειδικού δελτίου σε ανήλικο, 2 για αίτημα ανάληψης ευθύνης για την εξέταση αιτήματος ασύλου από άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε., 1 για περιπτώσεις διακοπής αιτημάτων ασύλου μετά από επιστροφή στην Ελλάδα στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνο II).

Για 1 άτομο/ 1 περίπτωση πραγματοποιήθηκε αποστολή Fax προς το Γραφείο της Υ.Α. του ΟΗΕ και σχετική ενημέρωση για την υπόθεση ασυνόδευτου ανηλίκου που είναι πρόσφυγας εντολής στην Τουρκία, διέμενε σε κέντρο υποδοχής ανηλίκων στην Άγκυρα και οδηγήθηκε στη χώρα μας από διακινητές χωρίς τη θέλησή του, επιθυμεί δε να επιστρέψει στην Άγκυρα.

Σε 794 άτομα / 524 περιπτώσεις (εκ των οποίων 13 άτομα/ 8 περιπτώσεις στα κρατητήρια της Υποδιεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής και της Αμυγδαλέζας) έγινε ενημέρωση για τη διαδικασία υποβολής αιτήματος ασύλου και συντάχθηκε αντίστοιχη αίτηση, ενώ σε 15 άτομα/ περιπτώσεις έγινε ενημέρωση για διόρθωση – αλλαγή στοιχείων του ειδικού δελτίου.

Για 1 άτομο / 1 περίπτωση υπεβλήθη αίτηση προς την αρμόδια υπηρεσία για χορήγηση ταξιδιωτικού εγγράφου σε κάτοχο δελτίου για ανθρωπιστικούς λόγους.

Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές καθώς και έγγραφες παρεμβάσεις για αιτούντες άσυλο οι οποίοι αντιμετώπισαν δυσκολίες στην πρόσβαση στο κτίριο του ΤΑ Αθηνών για την διεκπεραίωση ζητημάτων που αφορούν στην διαδικασία ασύλου. Τέλος, η Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ δέχθηκε κλήσεις από πολίτες, ιδιώτες δικηγόρους και άλλες ΜΚΟ σχετικά με υποθέσεις αιτούντων άσυλο που ζητούν νομική συνδρομή, ζητήματα εφαρμογής και ερμηνείας της εσωτερικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας και γενικότερα ζητήματα ασύλου.

Συεντεύξεις ώστε να διερευνηθεί αν πληρούνται οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση της προσφυγικής ιδιότητας πραγματοποιήθηκαν για σύνολο 2.587 ατόμων (2.524 περιπτώσεις) και ειδικότερα, για 2.375 άτομα (2.320 περιπτώσεις) στα γραφεία του ΕΣΠ εκ των οποίων 21 γυναίκες μόνες (μία από αυτές δήλωσε ότι είναι θύμα σωματεμπορίας) και 24 ασυνόδευτοι ανήλικοι, για 78 άτομα (78 περιπτώσεις) σε χώρους κράτησης, εκ των οποίων 12 γυναίκες μόνες – οι 5 κρατούμενες στον Πύργο Ηλείας – και 5 ασυνόδευτοι ανήλικοι, για 1 άτομο στο Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Η ΣΩΤΗΡΙΑ» και για 433 άτομα σε σημεία εισόδου κατά τη διάρκεια αποστολών (κυρίως οικογένειες, ασυνόδευτοι ανήλικοι και άλλες ευάλωτες περιπτώσεις).

Πραγματοποιήθηκαν 8 αποστολές σε σημεία εισόδου για την παροχή νομικής συνδρομής σε νεοαφιχθέντες, και συγκεκριμένα Στη Λέρο, Κω, Μυτιλήνη (τρεις φορές), Έβρο (δύο φορές), Σάμο, Κομοτηνή. Στις διήμερες και τριήμερες αυτές αποστολές, που αποτελούνταν από ένα ή δύο μέλη της Νομικής Υπηρεσίας και ένα διερμηνέα, εκτός από τη νομική αρωγή και τις ατομικές συεντεύξεις με κρατούμενους, πραγματοποιήθηκαν και συναντήσεις με τις τοπικές Αρχές, για ενημέρωση σχετικά με τη μεταχείριση ασυνόδευτων ανηλίκων κ.α.

Εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας παρέστη σε 40 τακτικές συνεδριάσεις της Επιτροπής Προσφυγών του Υπουργείου Εσωτερικών προς υποστήριξη 303 περιπτώσεων αιτούντων άσυλο (352 άτομα).

Ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατετέθησαν **77 αιτήσεις ακυρώσεως (80 άτομα)** για περιπτώσεις αιτούντων άσυλο των οποίων τα αιτήματα απερρίφθησαν από τον Υπουργό Εσωτερικών με αποφάσεις που παρεξέκλιναν της θετικής γνωμοδότησης της Ειδικής Επιτροπής Προσφυγών, για περιπτώσεις τεκμαιρόμενης απόρριψης του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών επί προσφυγών που ασκήθηκαν εκπρόθεσμα (βλ. ανωτέρω – περιπτώσεις προσφυγών κατόπιν επίδοσης της απόφασης απόρριψης του αιτήματος ασύλου σε πρώτο βαθμό μαζί με τη χορήγηση Ειδικού Δελτίου Αιτήσαντος Άσυλο), για περιπτώσεις διακοπής της διαδικασίας ασύλου, άρνησης εξέτασης αυτοτελούς αιτήματος για την έγκριση προσωρινής παραμονής για ανθρωπιστικούς λόγους. Επίσης κατετέθησαν **30 αιτήσεις αναστολής (30 άτομα)** ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας. **Συζητήθηκαν 25 περιπτώσεις** ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και κατετέθησαν αντίστοιχα υπομνήματα, πραγματοποιήθηκε **συζήτηση με εισηγητές του ΣτΕ για 16 υποθέσεις** αιτούντων άσυλο για τους οποίους έχει κατατεθεί αίτηση ακύρωσης (η μία εκ των οποίων αφορά ασυνόδευτο ανήλικο). Χορηγήθηκε προσωρινή διαταγή για την επανέκδοση του ειδικού δελτίου αιτήσαντος άσυλο αλλοδαπού σε **3 περιπτώσεις** αιτούντων άσυλο των οποίων οι αιτήσεις αναστολής είχαν κατατεθεί τους προηγούμενους μήνες (εκ των οποίων η μία αφορούσε ανήλικο διαμένοντα στον Ξενώνα Ανηλίκων Αιτούντων στη Μακρυνίτσα). Επίσης κατατέθηκε **αίτηση ακύρωσης και αίτηση αναστολής του ΕΣΠ κατά του Π.Δ. 220/2007** («Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/9/ΕΚ του Συμβουλίου της 27^{ης} Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων άσυλο στα κράτη μέλη»). Τέλος κατατέθηκαν **4 αιτήσεις για τη συμμόρφωση της Διοίκησης με αποφάσεις / προσωρινές διαταγές του ΣτΕ** που παρέμεναν ανεκτέλεστες.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου πραγματοποιήθηκαν παραστάσεις ενώπιον των ποινικών, πολιτικών και λοιπών διοικητικών δικαστηρίων προς υποστήριξη αιτούντων άσυλο.

Ειδικότερα:

- Παράσταση ενώπιον του **Αρείου Πάγου** (έφεση κατά απόφασης του Συμβουλίου Εφετών Θράκης που γνωμοδότησε υπέρ της έκδοσης Ιρανού αιτούντος άσυλο στο Ιράν. Το αποτέλεσμα ήταν θετικό, καθώς ο Άρειος Πάγος έκανε δεκτή την έφεση και δεν επέτρεψε την έκδοση στο Ιράν).
- Παράσταση ενώπιον **Μικτού Ορκωτού Εφετείου Αθηνών**.
- Παράσταση ενώπιον **Τριμελούς Εφετείου Πλημμελημάτων Θεσσαλονίκης**.

Ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών:

- Υπεράσπιση σε μία (1) περίπτωση ιρακινού που διαμένει χωρίς νομιμοποιητικά έγγραφα στην Ελλάδα κατά ποινικής δίωξης λόγω παράνομης εισόδου. Παύση ποινικής δίωξης (αθώωση) λόγω παραγραφής. Μια παράσταση στο Αυτόφωρο Τριμελές για αιτούντα άσυλο που αφέθηκε ελεύθερος. Υπεράσπιση ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθήνας για παράνομη είσοδο αιτούντος άσυλο.
- Άσκηση έφεσης σε καταδικαστική απόφαση για ποινικό αδίκημα. Ενέργειες για την υφ' όρων απόλυση 1 ατόμου/ 1 περίπτωση (αιτούντος άσυλο) από τις δικαστικές φυλακές Κορυδαλλού.
- Ενώπιον του **Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών** δύο παραστάσεις για υποστήριξη εργατικής διαφοράς.
- Μία παράσταση ενώπιον του **Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών** (αντιρρήσεις κατά κράτησης)

Νομικά Ζητήματα Ενταξιακής Διαδικασίας

Παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική και στήριξη σε 594 αιτούντες άσυλο σχετικά με ζητήματα κάλυψης αναγκών τους στο πλαίσιο της κοινωνικής και επαγγελματικής τους ένταξης.

Οι ανωτέρω δέχθηκαν νομική συνδρομή για υποθέσεις (κυρίως αστικής και διοικητικής φύσεως) οι οποίες ανέκυψαν στο πλαίσιο κοινωνικής ένταξης (σύναψη πολιτικού γάμου, αναγνώριση τίτλων σπουδών αλλοδαπής, αναγνώριση ανήλικου τέκνου, μισθώσεις κατοικίας διευκόλυνση, διαδικασιών ενώπιον τραπεζικών ιδρυμάτων κ.α.).

Πραγματοποιήθηκαν επίσης παρεμβάσεις για αιτούντες άσυλο ενώπιον των Επιθεωρήσεων Εργασίας, του ΙΚΑ, του ΟΑΕΔ, των ΔΟΥ, ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων καθώς και εξωδικαστικές παρεμβάσεις προς εργοδότες, για τη διασφάλιση του δικαιώματός τους στην απασχόληση και ασφάλιση, την προάσπιση των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο των εργατικών διαφορών, την αναζήτηση δεδουλευμένων, για ζητήματα σχετικά με νομιμοποιήσεις η/και ήδη ασκηθείσα επαγγελματική δραστηριότητα.

Πρόγραμμα Anti-Trafficking

Στο πλαίσιο του προγράμματος για τη νομική συνδρομή σε αιτούντες άσυλο θύματα trafficking παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική και συνδρομή σε αιτούσες άσυλο καθώς και ασυνόδευτους ανηλίκους, πραγματοποιήθηκαν παραστάσεις ενώπιον δικαστηρίων (Τριμελούς Εφετείου Κακουρημάτων Αθηνών, Τριμελούς Εφετείου Κακουρημάτων Κομοτηνής, Τριμελούς Εφετείου Κακουρημάτων Θεσσαλονίκης, Μεικτού Ορκωτού Εφετείου Αθηνών, Τριμελούς Πλημ/κείου Θήβας) και συναντήσεις με την ομάδα Anti-Trafficking του ΑΕΑ καθώς και τις αρμόδιες αστυνομικές και δικαστικές αρχές. Επίσης κατατέθηκε αίτηση στο Προξενείο του Καζακστάν προς διερεύνηση ιθαγένειας θύματος εμπορίας. Στα πλαίσια του εν λόγω προγράμματος υπήρξε συνεργασία και με άλλες ΜΚΟ, κυρίως τις οργανώσεις ACT-UP, «Νέα Ζωή», «Ιατρική Παρέμβαση», «Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης» και «Κλίμακα».

Πρόγραμμα νομικής αρωγής προς τους αιτούντες άσυλο οι οποίοι φιλοξενούνται στο Κέντρο Προσωρινής Διαμονής Αλλοδαπών Αιτούντων Άσυλο Λαυρίου.

Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού παρασχέθηκε νομική συμβουλευτική σε 711 άτομα (711 περιπτώσεις).

Ενέργειες για την αναζήτηση μόνιμων λύσεων

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν ενέργειες για την αναζήτηση μόνιμων λύσεων προστασίας και συγκεκριμένα διερεύνηση της δυνατότητας οικογενειακής επανένωσης για 31 άτομα/ 22 περιπτώσεις (διερεύνηση και αίτηση οικογενειακής επανένωσης για 3 άτομα/ 3 περιπτώσεις αναγνωρισμένων προσφύγων, διερεύνηση σε Πρεσβεία Καναδά στη Ρώμη για δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης και μετεγκατάστασης για 5 άτομα/2 περιπτώσεις, 1 Ιρακινός ανήλικος ο οποίος μετέβη τελικά στο Βέλγιο όπου διαμένουν οι γονείς του ως αιτούντες άσυλο, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού Δουβλίνο II, μία επικοινωνία με Σουηδική ΜΚΟ για δυνατότητα οικογενειακής επανένωσης, 21 άτομα/15 περιπτώσεις συμβουλευτικής όπου δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα επαναπατρισμού και έγιναν παραπομπές στο ΔΟΜ).

Πρώθηση του προσφυγικού δικαίου και συμμετοχή σε εκπαιδευτικές και ενημερωτικές δραστηριότητες

Κατά την διάρκεια του έτους 2008 πολλαπλές συμμετοχές παρεμβάσεις και εισηγήσεις μελών της Νομικής Υπηρεσίας σε Ημερίδες, Σεμινάρια, συνέδρια, Συναντήσεις, Συνεντεύξεις Τύπου που διοργανώθηκαν από κυβερνητικούς φορείς, την Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες και Μη κυβερνητικούς Φορείς για ζητήματα σχετικά με τα Δικαιώματα του Παιδιού την Παράνομη Διακίνηση Προσώπων, Παραβιάσεις Δικαιωμάτων του ανθρώπου καθώς και την πρώθηση εν γένει του προσφυγικού δικαίου.

Ειδικότερα, υπήρξε συστηματική επαφή με ΜΜΕ συναντήσεις και συνεργασία με ΜΚΟ στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, την Υπάτη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, τον Συνήγορο του Πολίτη, για ατομικές περιπτώσεις αιτούντων άσυλο, γενικότερα ζητήματα προστασίας αιτούντων άσυλο καθώς και την εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας από τις Ελληνικές αρχές.

Αναλυτικά καταγράφονται:

Συμμετοχές - παρεμβάσεις σε ημερίδες, συνέδρια, σεμινάρια, ομάδες εργασίας

- «Φύλαξη, διάσωση και προστασία προσφύγων στα Ευρωπαϊκά Θαλάσσια Σύνορα» στις 29/1 με οργανωτή το YEN και την Υ.Α του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες
- “A Consolidated Approach to NGO Assisted Voluntary Return Management”
- «Εφαρμόζοντας τις κοινοτικές οδηγίες κατά των διακρίσεων», με διοργανωτή την η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- ELENA COURSE «Cessation and Exclusion Clauses, National Security and Non-Refoulement»
- «Ασυνόδευτα Ανήλικα: Καλές Πρακτικές Εφαρμογής Ευρωπαϊκού Δικαίου» με οργανωτή το ΕΣΠ στις 1/2/2008. Συντονισμός του panel της ημερίδας και εισηγήση σχετική με την ενσωμάτωση των Οδηγιών περί ασύλου στο Ελληνικό δίκαιο όσον αφορά θέματα ασυνόδευτων ανηλίκων
- Συνέδριο ΥΠΕΞ και UNICEF για την καταπολέμηση της εμπορίας & διακίνησης παιδιών στον κόσμο.
- Ομάδα Εργασίας για την κράτηση και απέλαση που έχει συγκροτηθεί κατόπιν προτροπής του γραφείου Αθηνών της ΥΑ για τους Πρόσφυγες
- Εκδήλωση για τα πέντε χρόνια της αμερικανικής εισβολής στο Ιράκ με συμμετοχή του ECRE, Ευρωπαϊκής Επιτροπής κλπ (Βρυξέλλες)
- Συνάντηση εργασίας του ECRE Core Group on Access στις Βρυξέλλες
- Ημερίδες που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος Σ.Υ.Υ. με θέμα «Νομική Προστασία πολιτικών προσφύγων και αιτούντων άσυλο» και «Σύγχρονες προοπτικές κοινωνικής ένταξης ευπαθών ομάδων»
- Ομάδα Εργασίας σχετικά με τα Κέντρα Υποδοχής – Κοινωνικά Δικαιώματα όπου η ΝΥ έχει το ρόλο του συντονιστή
- Κλιμάκια ευαισθητοποίησης του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε Σάμο, Πάτρα και Αθήνα με αναφορά στα κοινωνικά δικαιώματα των προσφύγων
- Ημερίδα που διοργάνωσαν η Νομαρχία Λευκάδας, ο Δήμος Λευκαδίων και ο Σύλλογος Λευκαδίων Αττικής με θέμα: «Μετανάστευση & μετανάστες στη Λευκάδα Σήμερα»

- Διήμερο συνέδριο εργαστηρίου ποινικών και εγκληματολογικών ερευνών και συνδέσμου επιμελητών ανηλίκων με θέμα: «Διεπιστημονικότητα & διαιτηρικότητα για την κοινωνική ένταξη του νεαρού παραβάτη»
- Εκδήλωση του Αχαϊκού Ομίλου Προβληματισμού στην Πάτρα
- «Επικουρούμενοι Εθελοντικοί Επαναπατρισμοί», με οργανωτή τον ΔΟΜ,
- «Διαφορετικότητα στην εργασία και στην κοινωνία»
- “Globalization, Media and Adult/Sexual Content”, με οργανωτή το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων και τα Πανεπιστήμια Αθηνών και Leeds
- «Κοινωνική ένταξη των μεταναστών & προοπτικές του μεταναστευτικού φαινομένου στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα» με οργανωτή την Ένωση Πολιτών για την Παρέμβαση & την Ευρωπαϊκή Έκφραση
- Συνάντηση ΜΚΟ στα γραφεία του Συνηγόρου του Παιδιού και του UNHCR
- Διεθνές Συνέδριο «Τα δικαιώματα του παιδιού στην Ελλάδα του 21^{ου} αιώνα» που διοργάνωσαν το Εθνικό Παρατηρητήριο για τα Δικαιώματα του Παιδιού και ο Συνήγορος του Παιδιού, με εισήγηση

Τηλεφωνικές παρεμβάσεις - συνεντεύξεις

- κες Καραμανώλη και Κοκτσίδου, δημοσιογράφους του κρατικού ραδιοφώνου της Γερμανίας
- Ραδιοφωνικούς σταθμούς ΕΡΑ Πάτρας, 104,4 και ΣΚΑΙ, γαλλογερμανικό κανάλι ARTE, τηλεοπτικό κανάλι ALPHA (κα Μπολικά), εφημερίδες «Ελεύθερος Τύπος» και «Καθημερινή», περιοδικό «ΒΗΜΑΓΑΖΙΝΟ»

Αναφορές - ενημερώσεις - παρεμβάσεις

- Αναφορά στο Συνήγορο του Πολίτη για καθυστέρηση διεκπεραίωσης υποθέσεων από Υπουργείο Εσωτερικών.
- Δ/ντή της Δ/σης Επιβατικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών σχετικά με τη νόμιμη διαμονή των αιτούντων άσυλο και το δικαίωμα απόκτησης αυτοκινήτου
- Διοίκηση του ΟΑΕΔ σχετικά με τη συμμετοχή αιτούντων άσυλο και προσφύγων σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Συνάντηση με Γεν. Διευθυντή της Δ/σης Απασχόλησης του ΟΑΕΔ.
- Διευθύντρια του Τμήματος ΑΜΕΑ του Υπουργείου Υγείας σχετικά με τη χορήγηση δελτίου μετακίνησης ΟΑΣΑ σε πρόσφυγες, καθώς και με τη χορήγηση επιδομάτων σε αιτούντες άσυλο
- Υπουργείο Απασχόλησης σχετικά με τη διαδικασία χορήγησης και ανανέωσης αδειών εργασίας. Επίσης συνάντηση με εκπροσώπους της αρμόδιας Διεύθυνσης.

Επικοινωνία - συναντήσεις με

- κ. Κωνσταντή Καμπουράκη (υπεύθυνο της ΜΚΟ ACT-UP που δραστηριοποιείται σε θέματα σχετικά με τους φορείς HIV και θύματα trafficking)
- κ. Jeffrey Avina (Director) του UN Office on Drugs & Crime Austria (Συντονιστής NY)
- κες Magdalena Kmak & Elizabeth Chamberlain (εκπροσώπους του ECRE) και συζήτηση για θέματα ασύλου (Συντονιστής NY)
- ELENA CO-ORDINATORS (Συντονιστής NY)
- Νορβηγική Οργάνωση NOAS (συζήτηση για το άσυλο στην Ελλάδα)
- Πρόεδρο ΜΚΟ EKEME (Συντονιστής NY)
- Αλλοδαπούς ερευνητές (Louis Klarevas και Sarah Keating) σε σχέση με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ασύλου και την κατάσταση στα ελληνικά σύνορα
- κ. Μάζο για την αίτηση ακύρωσης που κατέθεσε το ΕΣΠ κατά Π.Δ. 220/2007
- τρεις ανώτατους υπαλλήλους της Κρατικής Ανώτατης Υπηρεσίας της Σουηδίας για θέματα Μετανάστευσης, σχετικά με την κατάσταση των αιτούντων άσυλο στην Ελλάδα και τις επιστροφές αιτούντων στο πλαίσιο του Κανονισμού Δουβλίνο II
- Υπουργό Εσωτερικών κ. Παυλόπουλο, συμμετέχοντας σε αντιπροσωπεία του ΕΣΠ
- Στελέχη της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για διάφορα ζητήματα, καθώς και με απεσταλμένους Υ.Α. από τη Γενεύη και τη Ρώμη
- Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Τάξης (Αθαν. Ανδρεουλάκο) με συμμετοχή, εκπροσώπων ΜΚΟ που ασχολούνται με το άσυλο στην Ελλάδα και της ΥΑ του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

- Εκπροσώπους της οργάνωσης "Human Rights Watch" με θέμα έκθεση για την κατάσταση των προσφύγων και των ασυνόδευτων ανηλίκων, καθώς και των αιτούντων άσυλο
- Σουηδική Υπηρεσία Μετανάστευσης, Σουηδική ΜΚΟ, Φινλανδική ΜΚΟ σχετικά με την υποδοχή των αιτούντων στην Ελλάδα
- Εκπρόσωπο της κοινότητας των Μπανγκλαντεσιανών της Αθήνας με σκοπό την ενημέρωση για θέματα της διαδικασίας ασύλου
- ΜΚΟ «Οικουμενικό Πρόγραμμα Προσφύγων» με στόχο το συντονισμό δράσης για τη κατάσταση στη Πέτρου Ράλλη
- Καθηγητή του Πανεπιστημίου Πατρών κ. Δημήτρη Χριστοδουλάκη για την δημιουργία οπτικοακουστικού υλικού (dvd) με θέμα τους πρόσφυγες το οποίο ολοκληρώθηκε και διανεμήθηκε μαζί με τοπικό περιοδικό στην Πάτρα (12^{ος})
- εκπροσώπους της γερμανικής και βουλγαρικής αρχής ασύλου
- Κυπριακή αρχή ασύλου στα πλαίσια της αποστολής ΑΡΓΩ στην Πάτρα και τον Πύργο
- κ. Bill Frelick, με στόχο τη συζήτηση της νέας του έκθεσης με τίτλο: "Εγκλωβισμένοι σε μία περιστρεφόμενη πόρτα: Ιρακινοί και άλλοι Αιτούντες Άσυλο και Μετανάστες στην Ελληνοτουρκική Είσοδο στην Ευρωπαϊκή Ένωση"
- Φορείς που ασχολούνται με το trafficking με σκοπό την δημιουργία μιας κοινής βάσης δεδομένων για τις περιπτώσεις αυτές

Άλλα

- Συμμετοχή στην παρουσίαση παιδικού βιβλίου, γραμμένου από τον δικηγόρο, πρώην στέλεχος του ΕΣΠ, Πάνο Χριστοδούλου. Το βιβλίο πραγματεύεται ζητήματα σχετικά με τους πρόσφυγες στην Ελλάδα και τη διαδικασία ασύλου και ο συγγραφέας έχει δωρίσει τα κέρδη του στο ΕΣΠ.

Επαφές με ευρωπαϊκές οργανώσεις /ευρωπαϊκά προγράμματα. Άλλες δραστηριότητες.

- Στο πλαίσιο του προγράμματος **UNHCR –BORDER Monitoring** πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες αποστολές: Ηγουμενίτσα (3 αποστολές), Έβρος (6 αποστολές), Πάτρα (2 αποστολές), Λέρος (2 αποστολές), Κομοτηνή (1 αποστολή), Πάτμος (1 αποστολή), Σύμη/Ρόδος (1 αποστολή), Κώς (1 αποστολή).
- Στο πλαίσιο του προγράμματος **ΑΡΓΩ III** πραγματοποιήθηκαν από μέλη της ΝΥ του ΕΣΠ οι εξής αποστολές: 22-24 Ιανουαρίου στα Χανιά, 26-28 Φεβρουαρίου στην Κω και στη Ρόδο, 7-9 Μαΐου στη Μυτιλήνη, 22-24 Οκτωβρίου στην Ορεστιάδα, την Αλεξανδρούπολη και την Κομοτηνή, 4-6 Νοεμβρίου στην Πάτρα και τον Πύργο, 9-12 Νοεμβρίου στη Βουλγαρία, 25-28 Νοεμβρίου στην Κύπρο, 3-5 Δεκεμβρίου στη Χαλκίδα και την Κάρυστο και 7-9 Δεκεμβρίου στη Θεσσαλονίκη.
Στις 15-16 Δεκεμβρίου πραγματοποιήθηκε το τελικό συνέδριο στην Αθήνα, όπου έγινε παρουσίαση και διανομή αποτελεσμάτων. Ο συντονιστής της Νομικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ ήταν ομιλητής στην παρουσίαση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.
- Στα πλαίσια του προγράμματος **ERF Dublin Support Network** πραγματοποιήθηκε στις 6-7 Νοεμβρίου συνάντηση στην Αθήνα με τους φορείς υλοποίησης του προγράμματος για το σχεδιασμό του προγράμματος.
- Στο πλαίσιο υλοποίησης σχετικής δράσης μέλη της Νομικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ παρακολούθησαν τη διενέργεια συνεντεύξεων Υποδιεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής (εβδομαδιαίως).
- Μέλος την Νομικής Υπηρεσίας συμμετείχε στην συνάντηση για το πρόγραμμα CIR που έλαβε χώρα στις 9-10 Οκτωβρίου στη Ρώμη
- Σύνταξη ετήσιας έκθεσης/ αναφοράς προς την Ύπατης Αρμοστεία (Sub-Project Monitoring Report).

III. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Σκοπός του τμήματος είναι να διευκολύνει την ανεξαρτητοποίηση και ένταξη των Αιτούντων Άσυλο, Προσφύγων και όσων έχουν γίνει δεκτοί με Ανθρωπιστικό Καθεστώς. Σύμφωνα με τις ανάγκες του εξυπηρετούμενου πληθυσμού διαμορφώνονται ανάλογα οι δραστηριότητες των κοινωνικών λειτουργών.

Κατά τη διάρκεια του **2008 ο αριθμός των ατόμων που εξυπηρετήσαν οι Κοινωνικοί Λειτουργοί** του τμήματος **ανέρχεται σε 5.200.**

1. Υποδοχή Νεοαφιχθέντων Αιτούντων Άσυλο

Η Υποδοχή Νεοαφιχθέντων εστιάζει κυρίως στην εξασφάλιση στέγασης σε Κέντρα Υποδοχής και στην προσωρινή στέγαση σε ξενοδοχεία σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Οι Κοινωνικοί Λειτουργοί, στην διάρκεια του 2008, συνολικά εξυπηρετήσαν **897** περιπτώσεις (**1189 άτομα**) και οργάνωσαν την στέγαση **407** ατόμων. Αναλυτικά, 246 άτομα εισήχθησαν σε Κέντρα Υποδοχής, 140 σε ξενοδοχεία, και 21 σε άλλα πλαίσια φιλοξενίας και σε ξενώνες.

Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν **859** παρεμβάσεις για διευθέτηση θεμάτων υγείας (ιατρικές εξετάσεις, θεραπείες, νοσηλείες, εξασφάλιση τεχνητών μελών και παραϊατρικού υλικού), **769** συνεδρίες συμβουλευτικής στήριξης. Επίσης οι Κοινωνικοί Λειτουργοί παρενέβησαν ενημερωτικά **792** φορές για θέματα ένταξης (εκπαιδευτικά, ιατρικά, εργασιακά).

Το Τμήμα Υποδοχής κατά την επαφή του με τον πληθυσμό των νεοαφιχθέντων αιτούντων άσυλο, κλήθηκε να καλύψει τις ανάγκες και ιδιαίτερα ευάλωτων περιπτώσεων κατά το 2008, όπως 148 ασυνόδευτων ανηλίκων, 4 ατόμων με διαφόρων ειδών αναπηρίες, 27 γυναικών χωρίς υποστηρικτικό κοινωνικό περιβάλλον, 18 ατόμων με πολύ σοβαρά προβλήματα υγείας, 25 μονογονεϊκών οικογενειών, 73 πολυμελών οικογενειών, 18 γυναικών σε κατάσταση εγκυμοσύνης, 5 θυμάτων βασανιστηρίων, 16 οικογενειών με νεογέννητο τέκνο, 13 ατόμων με ψυχικά προβλήματα κ.α. Συνολικά, οι ιδιαίτερα ευάλωτες περιπτώσεις κατά το 2008 ανέρχονται σε 29,18% των εξυπηρετούμενων.

2. Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία

Η Κεντρική Κοινωνική Υπηρεσία παρέχει συμβουλευτική και πληροφόρηση, και παρεμβαίνει σε φορείς και Υπηρεσίες προς όφελος των εξυπηρετούμενων, (παραπομπές για θέματα εκπαίδευσης, υγείας, επαγγελματικής κατάρτισης κλπ).

Στη διάρκεια του έτους, από την Κοινωνική Υπηρεσία του ΕΣΠ, προσφέρθηκε συμβουλευτική και παροχή βοήθειας σε **468 περιπτώσεις, (906 άτομα)**. Συγχρόνως συνεχίστηκε η στήριξη προσφύγων και αιτούντων άσυλο που δεν είχαν κατορθώσει να λύσουν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν άνω των 1600 συνεδριών συμβουλευτικής και ψυχολογικής στήριξης, ενώ πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις για τη διευκόλυνση πρόσβασης στην Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (824), για διάφορα κοινωνικά ζητήματα όπως ενημέρωση για προνοιακά επιδόματα, συνεργασία με Υπηρεσίες της Νομαρχίας και των Δήμων, εγγραφή σε βρεφονηπιακούς σταθμούς κ.α. Πραγματοποιήθηκαν 788 παρεμβάσεις, για ανεύρεση και εξασφάλιση φαρμάκων και παραϊατρικού υλικού (71), για διεκπεραίωση εκπαιδευτικών ζητημάτων (168), για την δωρεάν συμμετοχή παιδιών σε καλοκαιρινές κατασκηνώσεις (6), κ.α.

Παράλληλα, με την βοήθεια εθελοντών έγιναν πολλές διανομές ρουχισμού, τροφίμων και άλλων ειδών που προήλθαν από δωρεές ιδιωτών και επιχειρήσεων σε περίπου 400 άτομα, ενώ δόθηκε και οικονομική ενίσχυση σε 71 περιπτώσεις. Η οικονομική αυτή ενίσχυση γίνεται εφικτή χάρη και σε ειδικές προσφορές ιδιωτών και ιδρυμάτων για το «Κοινωνικό Ταμείο» του ΕΣΠ.

Η λειτουργία της Κεντρικής Κοινωνικής Υπηρεσίας εντάχθηκε, μερικώς, στο **(Πρόγραμμα Ένταξης Προσφύγων του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων)** το οποίο και

συγχρηματοδοτεί το πρόγραμμα (75%), μαζί με το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (25%), που είναι και η Εθνική Αρχή Διαχείρισης.

3. Διαπολιτισμικό Κέντρο «ΠΥΞΙΔΑ»

Κατά τη διάρκεια του 2008, οι κοινωνικοί λειτουργοί της «Πυξίδας» εξυπηρέτησαν συνολικά **2450** άτομα. Οι δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν κατά το 2008 είναι οι εξής:

Για ενήλικες λειτούργησαν 31 τμήματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, στα οποία συμμετείχαν 452 άτομα, 2 τμήματα αγγλικής γλώσσας στο οποίο συμμετείχαν 18 άτομα, 1 τμήμα προετοιμασίας ελληνομάθειας 16 άτομα.

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που απευθύνονται σε ανηλίκους έγιναν μαθήματα αλφαριθμητικού σε 172 παιδιά (αγόρια και κορίτσια), τμήματα υποστηρικτικής – ενισχυτικής διδασκαλίας σε 28 παιδιά (Δημοτικού- Γυμνασίου και Λυκείου) και μαθήματα αγγλικών σε 12 παιδιά και των δύο φύλων.

Επίσης κατά την διάρκεια του 2008 έγιναν νέες εγγραφές για τα μαθήματα ελληνικών και αγγλικών, συνολικά 270ατόμων, από τα οποία το επόμενο χρονικό διάστημα εξυπηρετήθηκαν οι 220.

Πραγματοποιήθηκαν ποικίλες πολιτιστικές/ψυχαγωγικές δραστηριότητες για παιδιά και ενήλικες, όπως: ομάδα χορού (10 παιδιά), ομάδα θεάτρου (9 άτομα ηλικίας 13-18 ετών), δεύτερη ομάδα θεάτρου (16 άτομα ηλικίας 05- 12 ετών), ομάδες δημιουργικής απασχόλησης και τέχνης (102 παιδιά, έφηβοι και ενήλικες). Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- ✚ Θεατρική παράσταση με τίτλο «Ο Μικρός Πρίγκιπας».
- ✚ Θεατρική παράσταση στα πλαίσια της Χριστουγεννιάτικης εκδήλωσης με τίτλο «Τα παιδιά γιορτάζουν τα Χριστούγεννα»
- ✚ Ομάδες χειροτεχνίας χριστουγεννιάτικων στολιδιών, καρτών και προσκλήσεων, αποκριάτικων στολιδιών, μασκών και προσκλήσεων.
- ✚ Ομάδα κατασκευής κοσμημάτων.
- ✚ Ομάδα μαγειρικής και ζαχαροπλαστικής, με θέμα «φτιάχνω φαγητά και γλυκά από την χώρα μου».
- ✚ Ομάδα παιδιών με θέμα «μαθαίνω να προστατεύω το περιβάλλον μου», στα πλαίσια της οποίας έκαναν επίσκεψη στην ανθοκομική έκθεση της Κηφισιάς.
- ✚ Ομάδα δημιουργικής απασχόλησης παιδιών (ζωγραφική, μουσική, κατασκευές)
- ✚ Πρωτοχρονιάτικη εκδήλωση στην αίθουσα του Ο.Ν.Α στην οδό Ευελπίδων.
- ✚ Αποκριάτικη εκδήλωση στο χώρο της «Πυξίδας»
- ✚ Συμμετοχή 6 ατόμων της «Πυξίδας» στα δύο δεκαπενθήμερα Προγράμματα εθελοντικής εργασίας, που έλαβαν χώρα στη Κέα, σε συνεργασία με το Δήμαρχο του νησιού στην οποία συμμετείχαν και παιδιά από το εξωτερικό. Ο τίτλος του Προγράμματος ήταν «προστατεύοντας την πολιτιστική κληρονομιά στη νέα πατρίδα»
- ✚ Συμμετοχή 6 παιδιών της «Πυξίδας» σε κατασκηνώσεις την Νομαρχίας Ανατολικής Αττικής
- ✚ Συμμετοχή ομάδας παιδιών της «Πυξίδας», στο διαπολιτισμικό Φεστιβάλ «Together We Dance», το οποίο διοργάνωσε το ΕΣΠ. Η ομάδα των παιδιών συμμετείχε ενεργά στην δράση δημιουργικής απασχόλησης παιδιών με θέμα «μαθαίνω για τη Μεσόγειο»
- ✚ Συμμετοχή ομάδας παιδιών της «Πυξίδας» με δημιουργία graffiti σε προκαθορισμένο χώρο, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Ημέρας Προσφύγων, στην περιοχή του Θησείου.
- ✚ Δημιουργική απασχόληση παιδιών στο 13^ο Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ στο Πάρκο Γουδί.
- ✚ Δημιουργική απασχόληση παιδιών με ζωγραφική σε μπλουζες, στο Βύρωνα στο πλαίσιο του 1^{ου} φεστιβάλ Μεταναστευτικών Κοινοτήτων συνδιοργανωμένο από το Δήμο Βύρωνα και το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών.
- ✚ Συμμετοχή ομάδας παιδιών και ενηλίκων στην εκδήλωση FARE , που διοργάνωσε ο Δήμος Αθηναίων σε συνεργασία με το Συμβούλιο Μαύρων Ευρωπαίων Γυναικών της Ελλάδος, όπου είχαν την ευκαιρία και να συμμετέχουν παίζοντας στους ποδοσφαιρικούς αγώνες αλλά και να σηκώσουν την κόκκινη κάρτα ενάντια στη βία και τον ρατσισμό στον ποδοσφαιρικό αγώνα ΑΕΚ – ΤΡΙΠΟΛΗ

- ✚ Συμμετοχή της «Πυξίδας» με φωτογραφικό υλικό για την πραγματοποίηση έκθεσης φωτογραφίας «με τα μάτια των Ελλήνων εθελοντών», που οργανώθηκε από το Ελληνικό Κέντρο προώθησης του Εθελοντισμού “anthropos.gr”.
- ✚ Ημερήσια εκπαιδευτική εκδρομή στο Ναύπλιο, όπου συμμετείχαν 104 άτομα (γονείς και παιδιά)
- ✚ Κατασκευή και διακόσμηση, από Ομάδα γυναικών της «Πυξίδας» 100 μαξιλαριών, τα οποία εκτέθηκαν στα πλαίσια της εκδήλωσης «Περιβάλλον – Δράση 08. Άνθρωπος-Φύση-Πόλη», που διοργάνωσε το ΥΠΕΧΩΔΕ και έλαβε χώρα στο Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης, στη Βίλα Καζούλη της Κηφισιάς
- ✚ Παρακολούθηση διάφορων θεατρικών παραστάσεων.
- ✚ Συμμετοχή σε γιορτές άλλων οργανώσεων, όπως στις χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις των σωματείων *Οι Φίλοι του παιδιού, Unicef, Δημοτικά σχολεία Ψυχικού και Παπάγου,*
- ✚ Συμμετοχή ομάδας παιδιών της «Πυξίδας» στη 2^η Γιορτή του Κυριακάτικου Σχολείου Μεταναστών στο Ανοιχτό Θέατρο, στο Λόφο Κολωνού.
- ✚ Συμμετοχή στην εκδήλωση «Μουσικοί Διάλογοι», στην περιοχή του Θησείου.

Όλες οι παραπάνω δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν με την πολύτιμη και ενεργό συμμετοχή των **38** εθελοντών της ΠΥΞΙΔΑΣ, που συνέβαλαν ο καθένας με τον δικό του τρόπο.

Κατά τη διάρκεια του 2008 έγιναν επαφές με εξυπηρετούμενους σχετικά με συμβουλευτική, ενημέρωση για εκπαιδευτικά προγράμματα, για θέματα υγείας/επαφές με νοσοκομεία, ενημέρωση/παραπομπές για εργασιακά θέματα κτλ. Επιπρόσθετα, οι κοινωνικοί λειτουργοί της ΠΥΞΙΔΑΣ συνέβαλαν στην εγγραφή **96** παιδιών σε σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, (2 παιδιά σε Προνήπιο, 7 σε Νηπιαγωγείο, 49 στο Δημοτικό, 19 στο Γυμνάσιο, 11 στο Λύκειο και 8 σε Νυχτερινό Γυμνάσιο). Βοηθήθηκαν επίσης και 18 άτομα για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επίσης οι κοινωνικοί Λειτουργοί της «Πυξίδας» εξασφάλισαν την δωρεάν εγγραφή μιας μαθήτριας σε φροντιστήριο μέσης εκπαίδευσης, την δωρεάν παρακολούθηση μαθημάτων αγγλικής γλώσσας 5 ατόμων στο Ελληνοβρετανικό Συμβούλιο και άλλων 5 ατόμων στο φροντιστήριο Ξένων γλωσσών «Excellence». Καθώς και την δωρεάν παρακολούθηση γερμανικών μαθημάτων ενός μαθητή σε φροντιστήριο.

Παράλληλα συνεχίστηκε η συνεργασία της «Πυξίδας» με το Εναρμώνειο Ωδείο με την παρακολούθηση μαθημάτων 4 νέων μαθητών, ενώ κατόπιν επαφών με αθλητικές ομάδες και συλλόγους 2 παιδιά συμμετείχαν δωρεάν.

Οι κοινωνικοί λειτουργοί της ΠΥΞΙΔΑΣ μερίμνησαν για την έκδοση βιβλιαρίων υγείας και τον εμβολιασμό **158** παιδιών. Σε συνεργασία με το ΠΙΚΠΑ έγινε τεστ ΠΑΠ σε 5 γυναίκες.

Καθόλη τη διάρκεια του 2008 έγινε ενημέρωση των Προγραμμάτων της «Πυξίδας» σε φοιτητές και άλλους ενδιαφερόμενους για να ευαισθητοποιηθούν για θέματα που αφορούν τους πρόσφυγες και για την προσέλκυση και νέων εθελοντών.

4. Γραφεία Προώθησης στην Απασχόληση (Περιστερί - Αθήνα)

A) Γραφείο Απασχόλησης Περιστερίου

Κατά τη διάρκεια του 2008 προσήρθαν στο Γραφείο Απασχόλησης Περιστερίου **226** νέοι εξυπηρετούμενοι φέρνοντας τον αριθμό των συνολικά εγγεγραμμένων σε **750** άτομα.

Παρασχέθηκαν υπηρεσίες πληροφόρησης, εργασιακής συμβουλευτικής (επαγγελματικού προσανατολισμού, προετοιμασίας για παρουσίαση σε συνεντεύξεις, ενίσχυσης αυτοεικόνας κ.ά.), υποστήριξης σε πρακτικά ζητήματα (εκδόσεις και ανανεώσεις αδειών εργασίας, εκδόσεις ΑΦΜ, βιβλιαρίων υγείας κ.ά.), ψυχοκοινωνικής στήριξης, διαμεσολάβησης σε υπηρεσίες, ενημέρωσης και προώθησης σε προγράμματα εκμάθησης ελληνικών και επαγγελματικής κατάρτισης, προώθησης στην απασχόληση και τοποθέτησης σε νέες θέσεις εργασίας.

Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν:

- 439 συνεδρίες (αρχικές συνεντεύξεις, εργασιακής συμβουλευτικής, σύνταξης βιογραφικών σημειωμάτων, προετοιμασίας αυτοπαρουσίασης πριν τις παραπομπές προς εργοδότες, συμβουλευτικής υποστήριξης, μεταπαρακολούθησης εργασιακής πορείας κ.ά.)
- 84 παραπομπές για μαθήματα ελληνικής γλώσσας.
- 10 παραπομπές προς την Νομική Υπηρεσία του ΕΣΠ
- 301 επαφές με εργοδότες (τηλεφωνική επικοινωνία, πληροφόρηση, αποστολή ενημερωτικού υλικού, αποστολή βιογραφικών εξυπηρετούμενων, συναντήσεις με υπευθύνους προσωπικού)
- 95 παραπομπές ανέργων αιτούντων άσυλο σε εργοδότες που οδήγησαν στην επαγγελματική απορρόφηση 11 ατόμων.
- Εξυπηρετήθηκαν 30 άτομα σε πρακτικά ζητήματα (έκδοση ή/ και ανανέωση άδειας εργασίας, έκδοση ΑΦΜ, βιβλιάρου υγείας κ.ά.)

Πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις διαμεσολάβησης και παραπομπές προς άλλες υπηρεσίες οι οποίες αποτελούν το άτυπο «Δίκτυο Υποστήριξης» του ΕΣΠ:

Οργανισμός Κοινωνικής Αλληλεγγύης Δήμου Περιστερίου (Ο.Κ.Α.ΔΗ.Π.), ΚΠΑ Περιστερίου, Αθηνών, Πατησίων, Νοσοκομείο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, Νοσοκομείο Αττικών, Νοσοκομείο Αιγινήτειο, Αναπτυξιακή Εταιρεία Δήμου Αθηνών (Α.Ε.Δ.Α.), Ιατρικό Κέντρο Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων (Ι.Κ.Α.Θ.Β.), Πολυδύναμο Κέντρο Ε.Ε.Σ., Κυριακάτικο Σχολείο Μεταναστών και Προσφύγων, καθώς και άλλες οργανώσεις που υλοποιούν προγράμματα εκμάθησης ελληνικής γλώσσας.

Β) Το γραφείο «Πρώθηση Στην Απασχόληση» στην Αθήνα.

Το γραφείο λειτούργησε στο πλαίσιο του προγράμματος **Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών¹** που βασικό του στόχο είχε για τους συμμετέχοντες να προωθηθούν σε προγράμματα κατάρτισης και να διεκδικήσουν μια θέση εργασίας ή να διατηρήσουν αυτή που ήδη έχουν, να ενημερωθούν γύρω από τις σχέσεις εργοδοτών και εργαζομένων στην Ελλάδα και να εξοικειωθούν με τον τρόπο λειτουργίας των ασφαλιστικών φορέων.

Κατά τη διάρκεια του 2008 εντάχθηκαν σε αυτό **205** καινούριοι ωφελούμενοι - ες, οι οποίοι-ες έλαβαν εξατομικευμένη υποστήριξη και συμβουλευτική απασχόλησης (συνδρομή σε ψυχοκοινωνικά προβλήματα, εκμάθηση κοινωνικών δεξιοτήτων, εκμάθηση τεχνικών εύρεσης εργασίας, νομική συμβουλευτική), σε διάρκεια τουλάχιστον 20 συνεδριών με τον καθένα. Επιπλέον, συνέχισαν να εξυπηρετούνται και οι υπόλοιποι **230** που είχαν ενταχθεί στο πρόγραμμα κατά το προηγούμενο έτος και δεν το είχαν ολοκληρώσει. (σύνολο **435** άτομα).

Συγκεκριμένα, πέραν των ενεργειών συμβουλευτικής, έγιναν επαφές με εργοδότες, υπηρεσίες του ΟΑΕΔ και ΚΕΚ, για την πρώθηση και ένταξη των ωφελούμενων του προγράμματος σε ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης. Συγκεκριμένα, 32 άτομα παρακολούθησαν πρόγραμμα προκατάρτισης. (Εκμάθηση Ελληνικής Γλώσσας), 63 άτομα παρακολούθησαν πρόγραμμα κατάρτισης ενώ 86 άτομα βρήκαν νόμιμη απασχόληση, 93 βρήκαν απασχόληση χωρίς ασφάλιση και 130 εργάστηκαν περιστασιακά.

Το ως άνω σχέδιο Δράσης περιείχε και σειρά ενεργειών δημοσιότητας που υλοποιήθηκαν και συμπεριελάμβαναν:

- Αναζήτηση και διάδοση πληροφοριών σε διάφορους φορείς.
- Ανακοίνωση ραδιοφωνικού σποτ.
- Αρθρογραφία και ανακοινώσεις στον ημερήσιο τύπο και σε περιοδικά.
- Διοργάνωση ημερίδων και ομάδων εργασίας.

¹ Το Σχέδιο Δράσης ονομαζόταν ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ και εντασσόταν στο επιχειρησιακό πρόγραμμα «Απασχόληση & Επαγγελματική Κατάρτιση» του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και χρηματοδοτήθηκε κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και κατά 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

- Διάχυση πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.
- Δημιουργία ενημερωτικού υλικού για το πρόγραμμα το οποίο εστάλη σε όλα τα ΚΕΚ και τα ΚΠΑ που δραστηριοποιούνται στην Αττική.
- Συγγραφή και έκδοση βιβλίου με τίτλο «Οδηγός Διαπολιτισμικής Συμβουλευτικής».

Γ) Εργασία Προσφύγων σε πυρόπληκτες περιοχές.

Συνεχίστηκε μέχρι το καλοκαίρι η εργασία τεσσάρων προσφύγων σε δύο πυρόπληκτους Δήμους του Νομού Ηλείας, χάρη στη συγκινητική προσφορά της μισθοδοσίας τους εκ μέρους μεγάλης δωρήτριας του ΕΣΠ.

6. Συμμετοχές, παρεμβάσεις και εισηγήσεις μελών της Κοινωνικής Υπηρεσίας σε Ημερίδες, Σεμινάρια, Συνέδρια, Συναντήσεις.

Πέραν της Ημερίδας που αναφέρεται παρακάτω (κεφ. IV), η Κοινωνική Υπηρεσία συνεργάστηκε στην διοργάνωση τριών ακόμη Ημερίδων, καθώς και ενός Διαπολιτισμικού Φεστιβάλ:

Στα πλαίσια του Σχεδίου Δράσης **ΝΕΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ** του Προγράμματος Παροχής Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών:

* Στις 15 Απριλίου 2008, σε συνεργασία με το Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας του ΤΕΙ Αθήνας και τον Οργανισμό Πρόνοιας και Κοινωνικής Προστασίας Αμαρουσίου, στο Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου, Χίλλ 3-5, Πλάκα, **Ημερίδα με θέμα «Κοινωνική ενσωμάτωση ευπαθών ομάδων».**

* Στις 25 Σεπτεμβρίου 2008, σε συνεργασία με το τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου & τον Οργανισμό Πρόνοιας και Κοινωνικής Προστασίας Αμαρουσίου, στο Αμφιθέατρο της ΓΣΕΕ, **Ημερίδα με θέμα «Σύγχρονες προοπτικές κοινωνικής ένταξης ευπαθών ομάδων».**

* Την 1^η Ιουνίου 2008, σε συνεργασία με το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης και το Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, **ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ «TOGETHER WE DANCE»**, στο Κέντρο «BIOS» της οδού Πειραιώς.

Στο πλαίσιο του Έργου «Δράσεις Ενίσχυσης της Απασχόλησης με την Ενεργό Συμμετοχή των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων» του Υπουργείου Απασχόλησης:

*την Παρασκευή 21 Νοεμβρίου 2008 στην Κέα, **Ημερίδα με θέμα «ΚΕΑ: Προστατεύοντας την πολιτιστική κληρονομιά στη νέα πατρίδα»**, οργανωμένη από την «ΠΥΞΙΔΑ» σε συνεργασία με τα Προγράμματα Εθελοντικής Εργασίας για το Περιβάλλον και τον Δήμο της Κέας.

Πέραν αυτών, μέλη της Κοινωνικής Υπηρεσίας συμμετείχαν ενεργά και σε 14 άλλες ημερίδες, σεμινάρια και συνέδρια ή συναντήσεις εργασίας ή ενημέρωσης που οργανώθηκαν για θέματα που την ενδιέφεραν, στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Βουδαπέστη, Γάνδη).

IV. ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΑ ΑΝΗΛΙΚΑ

Συνεχίσθηκε να αποτελεί πολύ ευαίσθητο πρόβλημα η άφιξη, ανάμεσα στους άλλους πρόσφυγες, και μεγάλου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων παιδιών, για τα οποία είναι απαραίτητη η κατάλληλη νομική προστασία καθώς και η παροχή της πρέπουσας ψυχολογικής και κοινωνικοοικονομικής στήριξης. Η αντιμετώπιση των ασυνόδευτων ανηλίκων εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα προβληματική και να απέχει πολύ από τα προβλεπόμενα στο Νόμο.

Το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες προσπαθεί με τα μέσα που διαθέτει να συνδράμει την ευάλωτη αυτή κατηγορία. Συγκεκριμένα, παρέχει την άμεση νομική και κοινωνική υποστήριξή τους με παρεμβάσεις στα Τμήματα Αλλοδαπών Αθηνών και παρακολουθεί στενά την πορεία της διαδικασίας ασύλου τους. Ειδοποιεί άμεσα και έρχεται σε επαφή, όπου χρειάζεται, με τον αρμόδιο Εισαγγελέα Ανηλίκων. Σε συνεργασία με την Εισαγγελία Ανηλίκων και το Συνήγορο του Πολίτη (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού) ενεργεί με διάφορους τρόπους για την ασφάλεια του παιδιού. Ενδεικτικά αναφέρουμε την παροχή ψυχολογικής και συμβουλευτικής υποστήριξης, τη διαμεσολάβηση για εξεύρεση στέγης, την διαμεσολάβηση για την αντιμετώπιση ιατρικών ζητημάτων, την εγγραφή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, την εγγραφή στα τμήματα εκμάθησης Ελληνικών τα οποία λειτουργούν στο Διαπολιτισμικό κέντρο «ΠΥΞΙΔΑ», του ΕΣΠ κ.α.

Κατά τη διάρκεια του έτους υπέβαλαν αίτημα ασύλου στην Ελλάδα 237 ασυνόδευτα ανήλικα. Οι υπηρεσίες του ΕΣΠ εξυπηρέτησαν συνολικά **148**, φρόντισε για τη στέγαση 71.

Δεδομένης της ευάλωτης κατάστασης των ασυνόδευτων ανηλίκων και των υφιστάμενων κενών στο σύστημα προστασίας αυτών, το ΕΣΠ συμμετέχει στο διάλογο για την αντιμετώπιση του ζητήματος στην Ελλάδα και επιδιώκει να δραστηριοποιείται, συμμετέχοντας σε ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία στοχεύουν στην προστασία αυτών των παιδιών.

Η Κοινωνική Υπηρεσία διοργάνωσε την 1^η Φεβρουαρίου στα πλαίσια του Διακρατικού Ευρωπαϊκού Προγράμματος «Identifying and Promoting Good Practices for Unaccompanied Minors in the EU Asylum Legislation» **Ημερίδα με θέμα «Ασυνόδευτα Ανήλικα: Καλές Πρακτικές Εφαρμογής Ευρωπαϊκού Δικαίου»**. Συμμετείχαν μεταξύ άλλων: εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, εκπρόσωπος του Τμήματος Πολιτικού Ασύλου από το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, η Υπεύθυνη του τομέα Προστασίας Προσφύγων από το γραφείο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού, καθώς και εκπρόσωποι ΜΚΟ από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

V. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΟΛΑΟΣ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΜΕ ΨΥΧΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ.

Η λειτουργία του ειδικού προγράμματος «Ιόλαος» που περιλαμβάνει Ξενώνα, Κέντρο Ημέρας και Προστατευόμενο Διαμέρισμα σε νοικιασμένους χώρους στην περιοχή Μακρυγιάννη και που χρηματοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, συνεχίστηκε κανονικά το 2008.

Το θεραπευτικό πρόγραμμα (ψυχιατρική παρακολούθηση, φαρμακευτική αγωγή, ψυχολογική υποστήριξη, κοινωνικοποίηση, αποκατάσταση) λειτούργησε με βάση τις ιδιαίτερες ανάγκες της κάθε περίπτωσης. Παράλληλα συνεχίστηκαν οι δραστηριότητες που γίνονται από εθελοντές (εκμάθηση ελληνικών, μαθήματα αγγλικών και Η/Υ) σε συνεργασία με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό. Με τελικό σκοπό την ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία έγινε προσπάθεια να βοηθηθούν και να ενθαρρυνθούν οι πιο λειτουργικοί από τους ασθενείς στην εξεύρεση μόνιμης εργασίας ή ολιγόωρης απασχόλησης.

Στον **Ξενώνα** φιλοξενήθηκαν συνολικά, μέχρι το τέλος του Δεκεμβρίου 2008, δώδεκα (12) άτομα (3 από Αφγανιστάν, 1 από Σουδάν, 1 από Μπαγκλαντές, 1 από Τουρκία, 1 από Τυνησία, 1 από Αιθιοπία, 2 από Σομαλία, 1 από Βιετνάμ και 1 από Ρωσία). Το status τους είναι: 8 αιτούντες άσυλο, 1 ανθρωπιστικό από το Υπουργείο Εσωτερικών, 2 αναγνωρισμένοι πρόσφυγες και 1 χωρίς καθόλου νομιμοποιητικά έγγραφα. Οι φιλοξενοούμενοι εξακολουθούν να είναι συμπαθείς στους γείτονες και τους επαγγελματίες της κοινότητας και ουδέποτε δημιουργήθηκε ή αναφέρθηκε οποιοδήποτε πρόβλημα.

Στη διάρκεια του 2008 αντιμετωπίστηκαν δύο σοβαρές υποτροπές, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικής ψυχιατρικής, στο περιβάλλον του ασθενούς, δηλαδή στον Ξενώνα. Νοσηλεία χρειάστηκε σε άλλες δύο περιπτώσεις, λόγω αυτοκτονικού ιδεασμού και αυτοκαταστροφικής συμπεριφοράς.

Τρεις φιλοξενοούμενοι του Ξενώνα (με διάγνωση ψυχωσική διαταραχή σε ύφεση, υπό φαρμακευτική αγωγή) απασχολήθηκαν, και ορισμένοι απασχολούνται ακόμα, σε χειρωνακτικές εργασίες. Ένας από τους εργαζόμενους είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ. Οι κοινωνικοί λειτουργοί, πρόσωπα αναφοράς τους, ήταν σε επικοινωνία με τους εργοδότες για να τους βοηθήσουν να κατανοήσουν τις δυσκολίες των συγκεκριμένων προσώπων.

Το **Προστατευόμενο Διαμέρισμα** λειτούργησε με συγκατοίκηση 3 ατόμων (1 από Ιράκ-ανθρωπιστικό, 1 από Ιράν-αιτών άσυλο, 1 από Σουδάν-αιτών άσυλο). Οι ασθενείς μας είναι αποδεκτοί και συμπαθείς στους υπόλοιπους ενοίκους της πολυκατοικίας. Είναι διακριτικοί, ευγενείς και τηρούν τους κανονισμούς καθαριότητας και κοινής ησυχίας. Έχει αρχίσει η διαδικασία μετοίκησης και του τέταρτου ατόμου, πρόσφυγα με υπολειμματική ψύχωση, ο οποίος ολοκλήρωσε το πρόγραμμα του Ξενώνα και μπορεί να διαμένει με καθεστώς ημιαυτόνομης διαβίωσης.

Δύο ένοικοι του Προστατευόμενου Διαμερίσματος, μεσήλικες με χρόνια ψυχωσική διαταραχή, καθώς και δύο φιλοξενοούμενοι του Ξενώνα, παρακολουθούν τέσσερις φορές εβδομαδιαίως το εργαστήριο προεπαγγελματικής κατάρτισης του Αιγινήτειου Νοσοκομείου. Αξίζει να αναφέρουμε εδώ τα πολύ θετικά σχόλια των επαγγελματιών, εκπαιδευτών και θεραπευτών των εργαστηρίων, για τη λειτουργικότητα και τη συμπεριφορά των ασθενών μας παρά τη χρονιότητα και τη βαρύτητα της νόσου τους.

Στο **Κέντρο Ημέρας** προγραμματίστηκαν, συνολικά για το 2008, 633 ραντεβού. Από αυτά τα 22 ήταν νέες περιπτώσεις, ενώ τα υπόλοιπα αφορούσαν τακτική εβδομαδιαία ή περιστασιακή παρακολούθηση προσφύγων με ήπιες ψυχικές δυσκολίες, που εργάζονται και έχουν το Κέντρο Ημέρας ως κέντρο αναφοράς για κοινωνική συμβουλευτική ή σε περίπτωση επιδείνωσης της ψυχικής τους κατάστασης. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται σε προγράμματα εκμάθησης ελληνικών και προγράμματα προεπαγγελματικής κατάρτισης για μειονότητες.

Στο Κέντρο Ημέρας συνεχίζονται οι δραστηριότητες εργοθεραπείας και, όπως κάθε χρόνο τον Δεκέμβριο, οι φιλοξενούμενοι του ΙΟΛΑΟΥ είχαν την ικανοποίηση να πουλήσουν τα χειροτεχνήματά τους κατά τη διάρκεια γιορτής που οργανώθηκε σε αίθουσα του ΕΣΠ, σε μέλη του προσωπικού και του Διοικητικού Συμβουλίου και σε άλλους καλεσμένους.

Αλλαγές στο προσωπικό έγιναν λόγω παραίτησης ή συνταξιοδότησης. Έτσι ανέλαβαν νέα οικονομός στο Προστατευόμενο Διαμέρισμα, τρεις νέοι νοσηλευτές και νέα γραμματέυς-διαχειρίστρια, ενώ παραμένουν κενές μια θέση κοινωνικού/ης λειτουργού και μια θέση ψυχιάτρου.

Συμπερασματικά, στο πρόγραμμα «ΙΟΛΑΟΣ» αντιμετωπίστηκαν προβλήματα που προκύπτουν σε όλα τα προγράμματα ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης, με επιπρόσθετη δυσκολία την προσφυγική ιδιότητα. Λόγω του ότι οι περισσότεροι πρόσφυγες που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα δεν είναι αναγνωρισμένοι αλλά με καθεστώς «αιτούντος άσυλο», η αβεβαιότητα για το μέλλον («θα ανανεωθεί η κάρτα παραμονής?») και η απουσία της οικογένειας που θα μπορούσε να λειτουργήσει υποστηρικτικά στο πλήγμα της ψυχικής νόσου, αποτελούν επιβαρυντικούς παράγοντες για τη βελτίωση ή τη σταθεροποίηση της ψυχικής τους κατάστασης.

Οι άνθρωποι που εργάζονται στη δομή προσπάθησαν και τα κατάφεραν να κρατήσουν το υψηλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών που χαρακτηρίζει το πιλοτικό πρόγραμμα «Ιόλαος» από την αρχή της λειτουργίας του.

VI. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κατά το 2008, το ΕΣΠ συμμετείχε στην υλοποίηση και των ακόλουθων Προγραμμάτων μερικά από τα οποία εμφανίζονται ήδη στα προηγούμενα κεφάλαια:

- **"Νομική και ψυχολογική συνδρομή προς αιτούντες άσυλο και αλλοδαπούς θύματα trafficking/νομική και ψυχοκοινωνική αρωγή σε αλλοδαπούς φορείς του ιού HIV/AIDS/ νομική και ψυχοκοινωνική αρωγή σε αλλοδαπούς ανιθαγενείς που καταφθάνουν στην Ελληνική Επικράτεια"** Υλοποιείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και αποτελεί τη συνέχεια παλαιότερων ανάλογων προγραμμάτων. (Περισσότερες λεπτομέρειες στο κεφάλαιο της Νομικής Υπηρεσίας).
- **Οδηγός ανθρωπιστικής προστασίας:** Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, με στόχο την αρωγή και υποστήριξη των αλλοδαπών στην Ελλάδα, μέσω της εκπόνησης ενός πρακτικού οδηγού που θα αφορά στα δικαιώματα και στις υποχρεώσεις τους βάσει της ελληνικής νομοθεσίας. Λόγω αλλαγών στην νομοθεσία καθυστέρησε η οριστικοποίηση του οδηγού, ο οποίος εκδόθηκε στα μέσα του 2008.
- **ΑΡΓΩ III:** Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και κυρίως περιελάμβανε εκπαιδευτικές αποστολές σε νησιωτικές και διασυνοριακές περιοχές, διοργάνωση σεμιναρίων, καθώς και ψυχολογική υποστήριξη σε υπαλλήλους γραφείων ασύλου.
- **"Integration Measures and Advocacy for Undocumented Migrants (IMAS)".** Ξεκίνησε τον Νοέμβριο του 2008 με θέμα την υποστήριξη αιτούντων άσυλο των οποίων το αίτημα απερρίφθη και βρίσκονται στη χώρα χωρίς χαρτιά.
- **"NGO Network supporting transfer and reception procedures regarding persons transferred under Council Regulation No 343/2003"**. Ξεκίνησε την 01/10 στο πλαίσιο του ERF με αντικείμενο την δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας μεταξύ ΜΚΟ των συμμετεχουσών χωρών για την υποστήριξη της μετάβασης ατόμων από το ένα κράτος στο άλλο, σύμφωνα με τον Dublin II Regulation και έμφαση στην υποδοχή στο αεροδρόμιο
- **"The Detention of Vulnerable Asylum Seekers in the EU"**. Υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ERF με αντικείμενο την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειρίας μεταξύ ΜΚΟ που έχουν πρόσβαση στα σημεία υποδοχής και κράτησης, για τον καθορισμό των σωστότερων πρακτικών για τις ανάγκες γυναικών, ηλικιωμένων, ατόμων υπό παρατεταμένη κράτηση και ατόμων με σοβαρές ιατρικές ανάγκες
- **DUBLIN II". Research and exchange of experience and practice project on the implementation of the Council Regulation Dublin II establishing the criteria and mechanisms for determining the Member State responsible for examining an asylum application lodged in one of the Member States by a third-country national"**. Στόχος η ενίσχυση της Κοινοτικής συνεργασίας στην εφαρμογή της Κοινοτικής νομοθεσίας και των ορθών πρακτικών στον τομέα του ασύλου, μέσω μίας διεθνικής συνεργασίας μεταξύ φορέων
- **"Frame of reference in prevention of sexual and gender-based violence against and among young refugees, asylum seekers and unaccompanied minors in the European reception and asylum sector"**. Με συντονιστή το Πανεπιστήμιο της Ghent, προωθεί δράσεις ευαισθητοποίησης, ενημέρωσης και πρόληψης σχετικά με τη σεξουαλική και με βάση το φύλο βία με στόχο την μη ανοχή των συμπεριφορών αυτών.
- **"Εκσυγχρονισμός Υπηρεσιών μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών"**. Μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» στοχεύει στη δημιουργία διαδραστικής ιστοσελίδας με έμφαση σε 1) Ηλεκτρονικές κρατήσεις εισιτηρίων εκδηλώσεων 2) Παροχή διαδραστικής πληροφόρησης 3) Ηλεκτρονικό κλείσιμο ραντεβού για συνάντηση/συνέντευξη
- **Identifying and Promoting Good Practices for Unaccompanied Minors in the EU Asylum Legislation (ERF – Community Actions 2005):** Ξεκίνησε με χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσφύγων και στόχο την ανάδειξη και ανάλυση των διατάξεων της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας περί Ασύλου και Προσφύγων για τα

ασυνόδευτα ανήλικα και η μελέτη της εφαρμογής τους. Ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο του 2008.

- **ERF – Community Actions 2006- “Services at borders: a practical co-operation”:** Μελέτη πάνω στις διαδικασίες ασύλου καθώς και στην πρόσβαση σε αυτή των αιτούντων άσυλο σε συνεργασία με άλλες ευρωπαϊκές χώρες.
- **«Παροχή δωρεάν νομικής συνδρομής στους αιτούντες άσυλο κατά τα διοικητικά και δικαστικά διαβήματα και παροχή αρχικού προσανατολισμού»:** Γίνεται αναφορά στο κεφάλαιο της Νομικής Υπηρεσίας.
- **“Πρώθηση ένταξης προσφύγων στην Ελληνική κοινωνία μέσω συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής υποστήριξης”:** Γίνεται αναφορά στο κεφάλαιο της Κοινωνικής Υπηρεσίας.
- **European Volunteer Service:** Απασχόληση ενός εθελοντή στην Νομική Υπηρεσία και μιας εθελόντριας στη Νομική Υπηρεσία & το Τμήμα Εγγραφών.
- **EQUAL:** Τρεις συμπράξεις.
«+ ΠΡΑΞΙΣ» - Συνεργασία για την Απασχόληση: Στη δεύτερη φάση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL, η **Α.Σ. «+ ΠΡΑΞΙΣ»** είχε ως στόχο την ανάπτυξη εργαλείων, μεθόδων και πρακτικών που θα συμβάλλουν στην ποιοτικότερη ένταξη στην αγορά εργασίας, με συντονιστή την ΕΚΠΟΣΠΟ «ΝΟΣΤΟΣ». Μέσα από το πρόγραμμα και από ειδική παράταση που δόθηκε από την Αρχή Διαχείρισης της EQUAL εξυπηρετήθηκαν το 2008 40 άτομα.
«ΑΛΚΗΣΤΙΣ»: Στο πλαίσιο του Έργου ΑΛΚΗΣΤΙΣ της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Equal, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες εξέδωσε τη μελέτη με τίτλο **«Μετανάστριες και Γυναίκες Πρόσφυγες στην Ελλάδα»** η οποία εκπονήθηκε το 2007.
«Παρατηρητήριο και Δίκτυο Δομών για την Ενδυνάμωση των Οικονομικών Μεταναστών και Προσφύγων στην Αγορά Εργασίας». Στο πλαίσιο του Έργου υλοποιήθηκε δράση της Πυξίδας με τη μορφή street event.
- **ΣΥΥ:** Αναφορά γίνεται στο κεφάλαιο της Κοινωνικής Υπηρεσίας.

VII. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΣΠ ΜΕ ΕΥΡΥΤΕΡΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ.

1) Υπάτη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR).

Το ΕΣΠ εξακολούθησε να είναι Επιχειρησιακός Εταίρος της Υπάτης Αρμοστείας, η οποία κατά το 2008 χρηματοδότησε τις υπηρεσίες ενός δικηγόρου πλήρους απασχόλησης του ΕΣΠ (border monitor). Χρηματοδότησε επίσης την προσέλευση ενός δικηγόρου μία φορά την εβδομάδα, στη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αττικής στην οδό Πέτρου Ράλλη, ώστε να παρακολουθεί την διεξαγωγή των συνεντεύξεων ασύλου από την Αστυνομία, καθώς και ορισμένες πληρωμές παραστάσεων στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η συνεργασία του ΕΣΠ με την Υπάτη Αρμοστεία σε συσκέψεις και διάφορες δράσεις ήταν συνεχής σ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς.

2) Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)

Το ΕΣΠ εκπροσωπήθηκε στην ΕΕΔΑ, και κατά το 2008, από τις κυρίες Λίλιαν Χρυσοχοΐδου-Αργυροπούλου και Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου. Η κα Αργυροπούλου, Αντιπρόεδρος της ΕΕΔΑ, προεδρεύει στο Γ' Τμήμα της, που είναι αρμόδιο για την εφαρμογή των δικαιωμάτων του ανθρώπου στους αλλοδαπούς (αιτούντες άσυλο και μετανάστες). Το Τμήμα αυτό στη διάρκεια του 2008, συνεδρίασε τρεις φορές.

α. Στην πρώτη συνεδρίαση συζητήθηκε η διαδικασία ασύλου και τα ζητήματα εφαρμογής της σχετικής νομοθεσίας. Τα βασικότερα θέματα που εθίγησαν ήταν οι επαναπροωθήσεις στα σημεία εισόδου στη χώρα, η καθυστέρηση παραλαβής αιτημάτων ασύλου, η πλημμελής διερμηνεία και ενημέρωση των αιτούντων, η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων ασύλου και τα ποσοστά αναγνώρισης, οι αποφάσεις κράτησης και απέλασης των αιτούντων άσυλο, οι συνθήκες κράτησης και ιδιαίτερα η περίπτωση του κέντρου κράτησης στη Σάμο και η καθυστέρηση ανανέωσης αδειών παραμονής. Η εισήγηση που προέκυψε εγκρίθηκε ομόφωνα από την Ολομέλεια στην από 17.1.2008 συνεδρίασή της.

β. Κατά τη συνεδρίαση της 26.2.2008 συζητήθηκαν τα θέματα που ανακύπτουν κατά την προσπάθεια παράνομης εισόδου αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια, τις σχετικές πρακτικές των Ελληνικών Λιμενικών Αρχών και την έκθεση Pro-Asyl.

γ. Τέλος, στην συνεδρίαση της 13.11.2008 συζητήθηκαν τα γεγονότα που έλαβαν χώρα στις 25 και 26 Οκτωβρίου 2008 έξω από τη Διεύθυνση Αλλοδαπών Αθηνών στην οδό Πέτρου Ράλλη. Στη συνεδρίαση αυτή συμμετείχε και μέλος της Νομικής Υπηρεσίας του ΕΣΠ. Το τμήμα δεν κατέληξε στον τρόπο αντίδρασης της ΕΕΔΑ ως προς το ζήτημα και παρέπεμψε το θέμα στην Ολομέλεια καθώς και την πρόταση της προεδρεύουσας, η οποία πρότεινε να αποσταλεί επιστολή στο Υπουργείο Εσωτερικών (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Τάξεως) με την οποία να ζητούνται διευκρινίσεις για το εν λόγω περιστατικό επαναλαμβάνοντας παράλληλα τη θέση της ΕΕΔΑ σχετικά με την διαχείριση παραλαβής αιτημάτων από το Τμήμα Ασύλου της Διεύθυνσης Αλλοδαπών Αττικής.

Κατά την παραπάνω χρονική περίοδο έγιναν συναντήσεις με διάφορους φορείς και εκπροσώπους ξένων κοινοβουλίων και Επιτροπών, συνάντηση με τον Υπατο Αρμοστή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου της ΕΕ, κ. Hammarberg και με τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Π. Παυλόπουλο.

3) Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ)

Το ΕΣΠ συμμετέχει στην Εθνική Συμβουλευτική Επιτροπή ΜΚΟ του Υπουργείου Εξωτερικών μαζί με όλες τις ΜΚΟ που είναι εγγεγραμμένες στο μητρώο ΥΔΑΣ, και εκπρόσωπός του καλείται σε όλες τις σχετικές συνεδριάσεις.

4) Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για Πρόσφυγες και Εξοριστούς (ECRE).

Κατά τη διάρκεια του 2008 η Πρόεδρος Κα Νικολακοπούλου-Στεφάνου συνέχισε να είναι μέλος του Executive Committee του ECRE. Η τρέχουσα θητεία της λήγει, χωρίς δικαίωμα ανανέωσης,

καθώς συμπληρώνει 6 συνεχή χρόνια, το Σεπτέμβριο του 2009, οπότε κατά τη διάρκεια του Biannual General Meeting του ECRE θα γίνουν εκλογές των νέων μελών του Executive Committee. Η κα Νικολακοπούλου-Στεφάνου εκπροσωπούσε στο Executive Committee ΜΚΟ από τις χώρες της Νοτίου Ευρώπης (Γαλλία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία και Ελλάδα).

Η Πρόεδρος λόγω οικονομικής στενότητας του ΕΣΠ δεν παρέστη το 2008 σε όλες τις συνεδριάσεις του ECRE, καθώς και ο προϋπολογισμός του ECRE είχε προβλήματα το 2008 και δεν μπορούσε να καλύψει έστω και μέρος της δαπάνης μετακίνησης και διαμονής των μελών του Executive Committee στις συνεδριάσεις, που τώρα πια γίνονται στις Βρυξέλλες και όχι στο Λονδίνο.

Η βασική αλλαγή στο ECRE για το 2008 ήταν η λήξη της θητείας του Προέδρου (Chair) Edward Nazarski, λόγω φόρτου εργασίας αλλά και ασυμβίβαστου, καθώς είχε αναλάβει Διευθυντής του γραφείου στην Ολλανδία της Διεθνούς Αμνηστίας. Νέα Πρόεδρος ανέλαβε η Sally Daghlian, έως τότε αντιπρόεδρος.

Αλλαγές αρκετές έγιναν και σε πολλά άλλα μέλη του Executive Committee για προσωπικούς λόγους καθώς και σε εργαζόμενους, κυρίως λόγω του γεγονότος της μεταφοράς της έδρας του ECRE από το Λονδίνο στις Βρυξέλλες.

Το 2008 προστέθηκαν στο ECRE ΜΚΟ από νέες χώρες όπως και από την ΠΓΔΜ.

Μέλη της Νομικής μας Υπηρεσίας εκπροσώπησαν το ΕΣΠ σε δύο Συνελεύσεις (BGM) των μελών του ECRE, στο Παρίσι και στις Βρυξέλλες.

Το 2008 ήταν μια πολύ δύσκολη χρονιά για το ECRE. Παρόλα αυτά κατάφερε να διατηρήσει τις δραστηριότητές του. Με τη μεταφορά της έδρας στις Βρυξέλλες πέτυχε να αυξηθεί η αναγνωρισιμότητα του ως ευρωπαϊκής ομπρέλας ΜΚΟ για το άσυλο και είναι αξιοζήλευτος ο δυναμισμός του για την προάσπιση των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο και προσφύγων.

VIII. ΕΞΕΥΡΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ.

Εκκλήσεις σε ιδρύματα και εταιρείες είχαν ως αποτέλεσμα την προσφορά σημαντικών ποσών για προγράμματα του ΕΣΠ, ενώ είχαμε και πάλι την πολύτιμη χρηματική υποστήριξη ιδιωτών φίλων, μελών του ΕΣΠ. Σημαντική επίσης υπήρξε η προσφορά υπηρεσιών, όπως π.χ. η δωρεάν μεταφορά ειδών για το ΕΣΠ.

Με τη μεσολάβηση του Ελβετού Πρέσβη και της κυρίας Koller-Hauser και χάρη στην ευγενική προσφορά του Πρέσβη της Γερμανίας Dr. Wolfgang Schultheiss και σε χορηγία που οφείλεται στις ενέργειές του, πραγματοποιήθηκε στον κήπο της κατοικίας του Γερμανού Πρέσβη, στο Χαλάνδρι, στις 4 Ιουνίου, μια πολύ ευχάριστη βραδιά, που περιλάμβανε δείπνο με γερμανικά φαγητά, μουσικό πρόγραμμα, κατά το οποίο η κα Μαρία Ζώη τραγούδησε με την συνοδεία του κο Βασίλη Παπαδόπουλου στο πιάνο και της κα Μαριλίζα Παπαδούρη στο βιολοντσέλο, καθώς και κλήρωση λαχνών, μεταξύ των οποίων υπήρχε και ταξίδι στη Γερμανία για δύο άτομα.

Για την επιτυχία της εκδήλωσης, που οργανώθηκε σε εποχή που το ΕΣΠ δεν διέθετε Υπεύθυνο Εξεύρεσης Πόρων, εργάστηκαν σκληρά τα μέλη του Διοικητικού Προσωπικού του ΕΣΠ, τα μέλη της εθελοντικής Επιτροπής Εξεύρεσης Πόρων, του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και άλλα μέλη του ΕΣΠ, όπως η κα Αριέττα Ρούφου. Ολους τους ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την προσπάθεια και τη συμβολή τους.

Η νέα Υπεύθυνη Εξεύρεσης Πόρων και Επικοινωνίας, που ανέλαβε υπηρεσία από τον Σεπτέμβριο, ετοίμασε Σχέδιο Δράσης για την Εξεύρεση Πόρων, για την σύνταξη του οποίου είχε την πολύ αποτελεσματική βοήθεια του μέλους του ΔΣ που ήταν αρμόδιο για την Εξεύρεση Πόρων.

Με βάση το Σχέδιο αυτό η Υπεύθυνη, με τη βοήθεια και μελών του Διοικητικού Προσωπικού του ΕΣΠ, προχώρησε στην μηχανογραφική οργάνωση του Τμήματος Εξεύρεσης Πόρων, στην ανάπλαση των mailing lists του ΕΣΠ για δημόσιες σχέσεις, στην επικαιροποίηση των στοιχείων επαφής δημοσιογράφων από εφημερίδες και αναλυτική καταγραφή τους σε σχετικές λίστες, στην επικαιροποίηση λίστας με υπευθύνους διαφήμισης από τον περιοδικό τύπο καθώς και στις διαδικασίες για τη δημιουργία νέου ενημερωτικού φυλλαδίου για το ΕΣΠ.

Η Υπεύθυνη Εξεύρεσης Πόρων μερίμνησε και για προσφορές εις είδος βοηθώντας π.χ. τις υπεύθυνες της «ΠΥΞΙΔΑΣ» για την οργάνωση της Πρωτοχρονιάτικης εορτής.

Το ΕΣΠ είναι πάντα σε αναζήτηση δωρεάν χώρου αποθήκευσης για έπιπλα που του δωρίζονται για πρόσφυγες (π.χ. από διάλυση σπιτιών, ανανέωση ξενοδοχειακού εξοπλισμού κ.α.) και που πρέπει κάπου να φυλάγονται ώσπου να βρεθούν οι οικογένειες προσφύγων που τα χρειάζονται.

Επίσης χρειάζεται, μεταξύ άλλων, να βρει και χορηγό ή χορηγούς για τη συντήρηση του κτιρίου στο οποίο στεγάζεται.

IX. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΣΠ ευχαριστεί όλους εκείνους που βοήθησαν το έργο του το 2008.

- Τα Υπουργεία Εξωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Ανάπτυξης, Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας, Πολιτισμού, Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων.
- Την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Τον Πρόσβη της Γερμανίας Dr Wolfgang Schultheiss για την προσφορά του κήπου της κατοικίας του για την πραγματοποίηση εκδήλωσης.
  - Την Deutsche Telekom AG, τον καλλιτέχνη κο Βασίλη Παπαδόπουλο, την Αεροπορική Εταιρεία Lufthansa, τον κο και την κα Αχμάτ Μπερζάουϊ, τα εστιατόρια FRAME (St. George Lycabettus), ΔΙΟΝΥΣΟΣ και CELLIER, και όλους τους άλλους οι οποίοι συνέβαλαν στην επιτυχία της βραδιάς.
- Τον Πρόσβη της Ελβετίας κο Paul Koller-Hauser και τη σύζυγό του κα Ada Hauser Koller για τη συνεχή συμπαράστασή τους.
- Την Υπάτη Αρμοστέα των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες.
- Τη Νομαρχία Αθηνών.
- Τη Νομαρχία Πειραιά.
- Τους Δήμους Αθηναίων, Περιστερίου, Αμαρουσίου.
- Τον Συνήγορο του Πολίτη.
- Τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς.
- Το Δικηγορικό Γραφείο Γεωργίου Παπαδημητρίου για τις πολύτιμες υπηρεσίες που παρείχε.
- Την κα Καίτη Κυριακοπούλου.
- Τις Εταιρείες: Agilis S.A, Leo Burnett
Καπνοβιομηχανία Καρέλια ΑΕ ΑΓΕΤ Ηρακλής ΑΕ
MONOTEZ ABEE ΝΗΣΟΣ ΕΥΒΟΙΑ
EFG Factors PREMIUM
ΑΡΜΑΟΣ Μεταφορική
- Το Ίδρυμα Α.Γ. Λεβέντη.
- Το Ίδρυμα Ιωάννου Φ. Κωστοπούλου.
- Τους κυρίους Γεώργιο και Δημήτριο Πλαγιανό.
- Την κα Αναστασία Πίντου.
- Την Τράπεζα Τροφίμων.
- Τις ΜΚΟ της Ελλάδος και του Εξωτερικού, με τις οποίες το ΕΣΠ συνεργάστηκε στενά.
- Το Κέντρο BIOS.
- Το Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Τη ΓΣΕΕ.
- Την κα Yvette Jarvis και την οργάνωσή της Friends of "Habitat for Humanity" που έβαψαν διαδρόμους και χώρους του κτιρίου και δώρισαν στα προσφυγόπουλα 41 εισιτήρια για ποδοσφαιρικούς αγώνες.
- Τις εταιρείες ΕΨΑ, Catering (Νανά Καραγιάν), Αφοι Ασημακόπουλοι, Petit Catering, Belissimmo, Latino, Cremona Catering, Βάρσος, Oscar di Pasta, ION, Atlas Bake, Kraft Foods Hellas, Αρτοποιείο Ρίζος, Supermarket Ελίτ, Hellenic Catering, Coca Cola, Nestle Ελλάς, Μιχαήλ Πρόκος ΑΒΕΕ που προσέφεραν αναψυκτικά, γλυκά, φαγητά για τις γιορτές της ΠΥΞΙΔΑΣ.
- Τις εταιρείες PriceWaterHouseCoopers Business Solutions S.A., Κοτρώτσου-Κουρμπανιάν, Πυξίδα 4 Kids, που προσέφεραν παιχνίδια και άλλα δώρα για τις γιορτές της ΠΥΞΙΔΑΣ.
- Τις Εταιρείες Siemens (ακουστικά βαρηκοΐας), Οπτικά Σταύρου (γυαλιά οράσεως), ΕΥ ΚΙΝΗΣΙΣ (ορθοπεδικά είδη).
- Το Εναρμώνειο Ωδείο, το British Council και τα Φροντιστήρια Excellence και Σαββαΐδη-Μανωλαράκη.
- Τον κο Πάνο Χριστοδούλου.

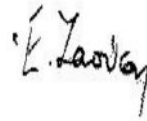
- Τα ΜΜΕ που έδωσαν δημοσιότητα στο έργο μας.
- Όλους τους δωρητές μικρών και μεγάλων ποσών.
- Όλους τους δωρητές ρουχισμού, οικιακού εξοπλισμού και παιχνιδιών.
- Όλους τους εθελοντές που προσέφεραν με ενθουσιασμό τον πολύτιμο χρόνο τους.

Τέλος, πρέπει να τονισθούν ιδιαίτερες ευχαριστίες προς τα μέλη του προσωπικού που, παρά τις αρκετά συχνές καθυστερήσεις στις πληρωμές των μισθών τους και τον φόρτο εργασίας που αντιμετωπίζουν καθημερινά, εργάσθηκαν και εξακολουθούν να εργάζονται με αφοσίωση και συναίσθημα ευθύνης απέναντι στους αιτούντες άσυλο και στους πρόσφυγες που εξυπηρετούν.

Αθήνα, 1 Απριλίου 2009

Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου
Πρόεδρος

Ελένη Ζαούση
Γενική Γραμματεύς

